

PREDLOG
EVA: 2017-1611-0001
PRVA OBRAVNAVA

ZAKON **O POSTOPKIH ZA PODELJEVANJE KONCESIJ**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Do leta 2014 na ravni Evropske unije ni bilo jasnih pravil, ki bi urejala postopke za podeljevanje koncesij, zato ni bilo pravne varnosti, ovirano je bilo prosto opravljanje storitev, delovanje notranjega trga pa je bilo izkrivljeno. Gospodarski subjekti, zlasti mala in srednja podjetja, so bili prikrajšani za pravice na notranjem trgu, saj niso mogli izkoristiti pomembnih poslovnih priložnosti, javna sredstva pa niso bila porabljena tako, da bi državljani Unije imeli koristi od kakovostnih storitev po najboljših cenah. Zato je bilo potrebno oblikovati ustrezen, uravnotežen in prožen pravni okvir za podeljevanje koncesij, ki vsem gospodarskim subjektom Unije zagotavlja učinkovit in nediskriminatoren dostop do trga ter pravno varnost in ki je podlaga oziroma sredstvo za nadaljnje odpiranje mednarodnih trgov.

Za podeljevanje koncesij za gradnje so do sprejetja paketa novih direktiv na ravni Unije veljala osnovna pravila iz Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, medtem ko so za podeljevanje koncesij za storitve s čezmejnimi interesom veljala načela Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), zlasti načela prostega pretoka blaga, svobode ustanavljanja in opravljanja storitev, ter načela, ki iz tega izhajajo, kot so enaka obravnava, nediskriminacija, vzajemno priznavanje, sorazmernost in transparentnost. Ker pa so nacionalni zakonodajalci ta načela PDEU razlagali različno, prihajalo pa je tudi do precejšnjih razlik v zakonodajah različnih držav članic, kar potrjuje obsežna pravna praksa Sodišča Evropske unije, je bila na ravni Evropske unije izkazana potreba po enotni uporabi načel PDEU v vseh državah članicah in odpravi razlik v njihovem razumevanju, s čimer naj bi bilo odpravljeno tudi dolgotrajno izkrivljanje notranjega trga.

V sklopu reforme javnega naročanja na ravni Evropske unije, ki je bila končana 11. februarja 2014, je bila kot ena iz paketa treh direktiv sprejeta Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU), ki bi jo bilo treba v slovenski pravni red prenesti do 18. 4. 2016.

Pravila za podeljevanje koncesij so v slovenskem pravem redu urejena v številnih veljavnih predpisih (Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, področnih zakonih, npr. Zakon o varstvu okolja, Zakon o vodah, Zakon o veterinarstvu, Zakon o varstvu potrošnikov, Zakon o zavodih, Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o urejanju trga dela), pri čemer pa se pojem koncesija uporablja tudi za razmerja, ki niso koncesijska razmerja po tem zakonu ampak gre po vsebini za različna dovoljenja ali licence.

Republika Slovenija ima že sedaj v Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06) in Zakonu o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) urejen način podeljevanja koncesij, ki je v delu, v katerem ureja to materijo, sicer skladen z določbami Direktive 2014/23/EU, vendar le-te ne prenaša v slovenski pravni red v celoti. Urejena je obveznost javnega razpisa za izbiro koncesionarja, obvezen je predhodni postopek v katerem se določi vrednost koncesije, koncesije so časovno omejene, določeno je tudi pravno varstvo. V podzakonskem predpisu Zakona o javno-zasebnem partnerstvu Pravilniku o vsebini upravičenosti izvedbe projekta po modelu javno zasebnega partnerstva (Uradni list RS, št. 32/07), je urejena tudi povezava med trajanjem koncesijskega razmerja in časom, ki ga koncesionar potrebuje, da se mu povrne njegova investicija.

Ne glede na pravno ureditev podeljevanja koncesij, ki bi se lahko upoštevala kot delni prenos Direktive 2014/23/EU v nacionalni pravni red, pa bo Republika Slovenija določbe Direktive 2014/23/EU v nacionalni pravni red celovito prenesla z novim zakonom, ki bo določal predvsem pravila glede postopkov podeljevanja koncesij za gradnje in koncesij za storitve, kot so opredeljene v Direktivi 2014/23/EU. Zakon bo poleg tega podrobneje uredil tudi koncesijsko pogodbo, njene spremembe in prenehanje ter pravno varstvo v postopkih podeljevanja koncesij. Predlog je oblikovan na podlagi besedila evropske direktive, katerega pa se bistveno ne more oziroma ne sme spreminjati, razen v segmentih, kjer je to posamezni državi članici izrecno omogočeno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitni cilj je prenos določb Direktive 2014/23/EU v slovenski pravni red, ki bi ga bilo treba zagotoviti do 18. 4. 2016.

Cilj novega zakona je tudi določiti enotna pravila za postopke za podeljevanje koncesij za gradnje in koncesij za storitve, ne glede na vrednost, razen za koncesije na področjih, ki so izvzeta iz uporabe Direktive. Določa se obvezna pripravljalna dejanja, ki jih je potrebno izvesti, da se sprejme odločitev za podelitev koncesije.

Pomemben cilj zakona je tudi jasno določiti, kdaj se šteje, da je koncesijsko razmerje vzpostavljeno in da je za vzpostavitev koncesijskega razmerja nujen prenos tveganj na koncesionarja, določiti obvezno obličnost in vsebino koncesijske pogodbe, urediti pravila za izvajanje koncesije s podizvajalci, pravila glede spreminjanja koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo ter prenehanje koncesijske pogodbe.

Posebej se urejajo tudi pravila in pogoji za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe.

2.2 Načela

Ureditev sistema podeljevanje koncesij in njegovo izvajanje mora temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz PDEU in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti postopkov podeljevanja koncesij, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

Za izvajanje koncesij morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene s pravom Evropske unije, predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnimi pogodbami ali predpisi mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Ne glede na to, da Direktiva 2014/23/EU, podobno kot na področju javnega naročanja, predvideva širok nabor naročnikov (javne naročnike in naročnike), kar je nedvomno posledica zelo različnih ureditev držav članic, je v predlogu Zakona o postopkih za podeljevanje koncesij določeno, da je koncedent lahko zgolj država ali samoupravna lokalna skupnost (4. in 8. točka 2. člena), kot je to že sedaj urejeno v zakonu, ki ureja gospodarske javne službe. Kadar je koncedent država vsa predvidena pripravljalna dejanja ter postopek podelitve koncesije izvede pristojno resorno ministrstvo.

Številni področni zakoni urejajo različne vrste koncesij, pretežno v vsebinskem smislu, nekateri pa, vsaj delno, vsebujejo tudi nekatere postopkovne določbe za podelitev koncesij z njihovega področja. Direktiva 2014/23/EU, po drugi strani, določa številne primere, v katerih je uporaba direktive izključena. Glede na to, da predlog zakona štejemo za postopkovni zakon, s katerim se ureja postopek podelitve koncesije, torej način, na katerega država oziroma samoupravna lokalna skupnost odplačno prenese opravljanje nalog iz svoje pristojnosti na gospodarski subjekt, je predvideno, da se ta zakon uporablja za postopke za podelitev koncesij za gradnje in koncesij za storitve, ne glede na vrednost koncesije, razen za izjeme, ki jih zakon izrecno določa (10. člen). Pri tem je pomembno, da je pobuda za začetek postopka podelitve koncesije na strani koncedenta, zato le-ta v teh postopkih nastopa v vlogi naročnika (8. točka 2. člena).

V zakonu sta predvidena dva načina podelitve koncesije (25. člen). Pravilom se koncesijo podeli na podlagi predhodno izvedenega konkurenčnega postopka. Izjemoma pa se koncesijo lahko podeli z neposredno sklenitvijo koncesijske pogodbe, če koncesionar izpolnjuje v zakonu predpisane pogoje (51. člen).

Predvideno je objavljane obvestil v zvezi s koncesijami na Portalu javnih naročil, nad določeno vrednostjo pa tudi v Uradnem listu Evropske unije (14. člen).

Trajanje koncesije je omejeno (15. člen), določi ga koncedent glede za zahtevane gradnje oziroma storitve. Koncesije, daljše od pet let, smejo trajajo tako dolgo, da se ne preseže obdobja, v katerem koncesionar upravičeno pričakuje povrnitev vseh naložb (začetnih in naknadnih) ob upoštevanju primernega dobička.

Pred pričetkom postopka za izbiro koncesionarja mora koncedent opraviti določena pripravljalna dejanja (18. člen). Imenovati mora strokovno komisijo ter določiti obseg nalog, ki jih bo morala opraviti, izdelati študijo upravičenosti podelitve koncesije in oceniti vrednost koncesije.

Postopek podelitve koncesije se prične s sprejemom koncesijskega akta v obliki uredbe vlade oziroma odloka predstavnškega organa samoupravne lokalne skupnosti (22., 23. in 24. člen), s katerim se na podlagi študije o upravičenosti podelitve koncesije določi dejavnosti, ki so predmet koncesije, posebno ali izključno pravico, na podlagi katere se izvaja koncesija, način podelitve koncesije, območje izvajanja koncesije, končne uporabnike predmeta koncesij ter razmerja do uporabnikov, začetek in čas trajanja koncesije, prenehanje koncesijskega razmerja, pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar, splošne pogoje za izvajanje koncesije, vire financiranja koncesije, nadzor nad izvajanjem koncesije, organ, ki opravi izbor koncesionarja, organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe, morebitna javna pooblastila koncesionarju in druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje koncesije.

Zakon določa pravila, ki se uporabljajo za postopke za podeljevanje koncesij, ki se nanašajo na sporočanje, vrste, oblike in način objave obvestil, roke, način ugotavljanja sposobnosti gospodarskih subjektov, ki kandidirajo v postopku za izbiro koncesionarja, način izbire koncesionarja, sprejem odločitve ter obveščanje ponudnikov (26., 31., 35., 38., 41., 42., 43., 44., 45., 46. in 48. člen).

Odločitev o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije se sprejme v obliki odločbe, ki ima predpisano vsebino in mora biti poslana vsem ponudnikom. Zakon določa možnost, da koncedent po sprejemu odločitve o podelitvi koncesije to odločitev na lastno pobudo, lahko pa tudi na podlagi zahtevka, ki ga posredujejo neizbrani ponudniki, spremeni v primeru, ko po sprejemu odločitve ugotovi, da je pri preverjanju ponudnikov in ponudb imel ali spregledal določeno dejstvo ali ga napačno razumel ter posledično sprejel napačno odločitev. Z uvedbo možnosti spremembe koncedentove odločitve, se zagotavlja odpravljanje napak na zgodnji stopni, na ta način pa tudi racionalizacija postopka podelitve koncesije in zagotavlja večja pravna varnost. Hkrati se za koncedenta znižujejo tudi stroški pravnega varstva (48. člen).

Zakon določa tudi obdobje mirovanja (49. člen), po izteku katerega lahko koncedent in izbrani koncesionar skleneta koncesijsko pogodbo, s katero uredita medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem koncesije.

Pravno varstvo se zoper vsako ravnanje koncedenta v postopku podelitve koncesije zagotavlja preko upravnega spora, ki mora potekati hitro, upravno sodišče pa mora o upravnem sporu odločati absolutno prednostno (50. člen).

Pogodba mora vsebovati vse obvezne sestavine (60. člen), ki so za posamezno koncesijo določene v koncesijskem aktu, vsebina pogodbe pa mora biti v okvirih koncesijskega akta. V primeru neskladja med določbami koncesijskega akta in določbami koncesijske pogodbe, veljajo določbe koncesijskega akta (59. člen).

Določajo se pravila glede morebitnega izvajanja koncesije s podizvajalcem (63. člen), glede spremembe koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo (64. člen) ter glede prenehanja koncesijske pogodbe (65. člen).

Za prenos Direktive 2014/23/EU v slovenski pravni red se je preučevalo več možnosti, med katerimi je tudi predložena varianta urejanja materije v samostojnem zakonu, ki ureja postopke za podelitev koncesij za gradnje in koncesij za storitve. Druga varianta pa je bila, da bi se Direktiva 2014/23/EU v slovenski pravni red za koncesije za storitve prenesla v okviru novega Zakona o gospodarskih javnih službah, podelitev koncesij za gradnje pa bi se uredila v novem Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu. Slednja varianta bi zaradi kompleksnosti vprašanj glede gospodarskih javnih služb na področju varovanja okolja in tudi nedorečenosti ureditve oskrbe s pitno vodo po sprejetju ustavnega zakona podaljšala prenos Direktive 2014/23/EU, s katerim pa že zamujamo. Ob primerjavi vsebinskih rešitev obeh variant, pa lahko ugotovimo, da bistvenih razlik ni.

b) Način reševanja:

Ta zakon določa pravila za postopke podeljevanja koncesij za gradnje in koncesij za storitve, koncesijsko pogodbo, možnosti njene spremembe ter prenehanje koncesijske pogodbe.

Zakon podzakonskih predpisov ne predvideva. Predvideno je, da se za podeljevanje koncesij po tem zakonu prenehajo uporabljati tiste določbe Zakona o gospodarskih javnih službah, ki se nanašajo na ureditev koncesionarja/koncedenta, na ureditev koncesijskega akta, na pridobivanje koncesionarja, ureditev prenehanja koncesijske pogodbe in ureditev prenosa koncesije.

Določbe, ki urejajo koncesije v trenutno veljavnem Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu pa bodo razveljavljene z uveljavitvijo novega Zakona o javno-zasebnem partnerstvu.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Gre za nov zakon, ki enotno ureja postopke za podeljevanje koncesij. Zakon v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2014/23/EU. Ker pa so bili postopki za podeljevanje koncesij v veliki meri že urejeni v Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu, ki se ga sedaj nadomešča in razveljavlja z novim Zakonom o javno-zasebnem partnerstvu, je za smiselno sistemsko ureditev celostne materije nujno potrebna

paketna obravnava obeh zakonov (Zakona o postopkih za podeljevanje koncesij in novega Zakona o javno-zasebnem partnerstvu).

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je bil 24. 3. 2017 objavljen na portalu E-demokracija in poslan preko IPP sistema v medresorsko usklajevanje ministrstvom in nekaterim drugim organom, prav tako pa tudi predstavniškim organizacijam lokalnih skupnosti. Prejeti predlogi in pripombe iz teh postopkov so bili v večji meri upoštevani, če niso bili v nasprotju z določbami Direktive 2014/23/EU.

Iz pripomb ministrstev, ki so si bile mestoma kontradiktorne, pa jasno izhaja problematika ureditve termina koncesija, saj se v Sloveniji termin koncesija uporablja tudi za razmerja, ki po vsebini niso koncesije (razna dovoljenja in licence). Iz pripomb ministrstev tudi izhaja, da področja, kjer področna zakonodaja omogoča podeljevanje koncesij, niso zadosti urejena, saj iz členov teh zakonov ne izhaja ali gre za gospodarske javne službe ali pa za javne službe¹, za izvajanje katerih lahko država ali samoupravna lokalna skupnost ustanovi javni zavod, javno agencijo, javni gospodarski zavod ali javni sklad (3. in 23. člen Zakona o zavodih in 67. člen Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617)). Pri tem pa je potrebno izpostaviti, da že Direktiva 2014/23/EU izrecno navaja, da negospodarske storitve splošnega pomena ne spadajo v področje njene uporabe. Posledično to pomeni, da se tudi predlog zakona ne uporablja za podeljevanje koncesij na področju negospodarskih storitev splošnega pomena. Lahko pa se tudi za podelitev koncesij za negospodarske storitve splošnega pomena smiselno uporabljajo pravila za postopek podelitve koncesije, če področni zakon postopka ne ureja. Tako npr. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določa javno službo na področju vzgoje in izobraževanja, Zakon o veterinarstvu tudi določa le javno veterinarsko službo, Zakon o lekarniški dejavnosti to dejavnost opredeljuje kot javno zdravstveno dejavnost, Zakon o zdravstveni dejavnosti, pa določa, da izvajalci zdravstvene dejavnosti zdravstvene storitve opravljajo kot negospodarske storitve splošnega pomena, na nepridobiten način, tako da se presežek prihodkov na odhodki porabi za opravljanje in razvoj zdravstvene dejavnosti.

Iz navedenega in iz določb zakona torej jasno izhaja, da se predlog zakona predvsem uporablja za postopke podeljevanja koncesij za gospodarske javne službe, za negospodarske storitve splošnega pomena², pa samo v primeru, ko postopek ni opredeljen v področni zakonodaji.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjene so finančne posledice do višine 40.000,00 EUR brez DDV za prilagoditve funkcionalnosti Portala javnih naročil in vzpostavitev obrazcev za objavljanje v skladu z Zakonom o postopkih za podeljevanje koncesij.

Predlagani zakon nima posledic na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva so zagotovljena v finančnem načrtu Ministrstva za finance v okviru sredstev na proračunski postavki 9521 Stroški upravljanja s finančnim premoženjem države.

¹ Zakon o zavodih (22. člen) (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) opredeljuje javne službe kot: »z zakonom oziroma odlokom občine ali mesta na podlagi zakona določene dejavnosti, katerih trajno in nemoteno opravljanje zagotavlja v javnem interesu republika, občina ali mesto.«. Strokovna literatura pa opredeljuje javne službe kot dejavnost, preko katere se zagotavljajo javne dobrine in se izvaja v javnem interesu, za njeno zagotavljanje je odgovorna država ali samoupravna lokalna skupnost in je izvzeta iz procesa blagovne proizvodnje. Opredelitev negospodarskih sektorjev iz predloga Zakona o negospodarskih javnih službah (http://www.iusinfo.si/download/razno/Zakon_o_negosp.javnih_sluzbah_-_020810.pdf) kot takšne navaja npr. šolstvo, zdravstvo, kultura, šport, znanost, socialna varnost, predšolska vzgoja in varstvo otrok.

² https://ec.europa.eu/info/topics/single-market/services-general-interest_sl

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

EU je 26. februarja 2014 objavila Direktivo in članicam EU naložila, da prenesejo okvirje s področja podeljevanja koncesij, ki jih ta Direktiva definira, v nacionalno zakonodajo do 18. aprila 2016. Petnajstim državam članicam, med katerimi je tudi Slovenija, do takrat še ni uspelo izvesti prenosa, zaradi česar je Evropska komisija 8. decembra 2016 te države pozvala naj v roku dveh mesecev obvestijo Evropsko komisijo o ukrepih s katerimi nameravajo nacionalno zakonodajo uskladiti z EU zakonodajo.

Kljub temu pa je preostalim trinajstim državam članicam EU uspelo pravočasno posodobiti nacionalno zakonodajo in tako nudijo primerljiv zgled tudi za Slovenijo pri implementaciji direktive v naš zakon o podeljevanju koncesij. Primeri takšni držav članic EU so med drugim tudi Italija, Češka in Malta.

Italija

V Italiji področje koncesij ureja Zakonodajni odlok 50/2016, ki je začel veljati 19. aprila 2016 (v nadaljnjem besedilu: Italijanski zakon). Italijanski zakon se nanaša na javna dela, pogodbe povezane z blagom in storitvami ter na koncesije, ki jih podeljujejo naročniki in druge podeljujoče entitete, ki jih opredeljuje Italijanski zakon (npr. država, regionalni in lokalni organi, osebe javnega prava, javna podjetja itd.).

Italijanski zakon v italijansko nacionalno zakonodajo prenaša: (i) Direktivo 2014/23/EU o podeljevanju koncesijskih pogodb, (ii) Direktivo 2014/24/EU o javnih naročilih, in (iii) Direktivo 2014/25/EU o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (v nadaljnjem besedilu: direktive EU).

Vendar pa je obseg Italijanskega zakona širši od direktiv EU, saj ureja vse postopke podeljevanja za pogodbe tako nad in pod pragom določenim v direktivah in vsebuje dodatna pravila, ki niso predvidena v direktivah, čeprav se pri tem zgleduje po istih načelih.

Člen 35 Italijanskega zakona določa posebne mejne vrednosti za različne vrste pogodb, ki jih obravnava. Konkretno, za javne gradbene pogodbe in koncesije določa minimalno mejo 5.225.000,00€.

V istemu členu so tudi opredeljena podrobna pravila za izračun ocenjene vrednosti gradbenih, storitvenih in blagovnih pogodb, ki so znotraj člena razdeljene po tematskih sklopih. Člena 35 in 167 določata tudi nekaj ukrepov za preprečevanje izogibanja določilom Italijanskega zakona. Konkretno, nobeno javno naročilo ali pa koncesija ne sme biti razdeljena z namenom, da bi se s tem izognili uporabi tega zakona. Poleg tega, Italijanski zakon določa, da izbira metode za izračun ocenjene vrednosti koncesije ne sme biti opravljena z namenom, da se koncesija izključi iz področja uporabe tega zakona.

Javne gradbene in storitvene koncesije so opredeljene kot pogodbe med naročnikom in zasebnim gospodarskim subjektom, katerih predmet je opravljanje gradenj oz. storitev. Nadomestilo za te gradnje oz. storitve je bodisi samo pravica do koriščenja gradnje oz. storitve ali pa ta pravica skupaj s plačilom s strani pristojnih naročnikov, vendar pod pogojem, da operativno tveganje povezano z gradnjo oz. storitvijo nosi koncesionar.

Pri tem se kot operativno tveganje razume tveganje izpostavljenosti nihanjem na trgu, ki lahko sestoji bodisi iz tveganja, ki se nanaša na manko povpraševanja, manko ponudbe ali pa tako manko povpraševanja kot manko ponudbe hkrati. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, če ob normalnih pogojih delovanja ni zagotovljeno, da se povrnejo naložbe ali stroški, ki so nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije. Del tveganja, ki se prenese na koncesionarja

vključuje resnično izpostavljenost nihanjem na trgu, tako da morebitna ocenjena izguba, ki jo koncesionar lahko ima, ni zgolj nominalna ali zanemarljiva.

Italijanski zakon se ne uporablja za naslednje koncesije:

- storitvene koncesije za storitve zračnega prevoza, ki temeljijo na izdaji operativne licence v kontekstu Uredbe (ES) št 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ali koncesije za storitve javnega potniškega prevoza v kontekstu Uredbe (ES) št 1370/2007; ali
- storitvene koncesije za loterijske storitve, ki jih zajema CPV koda 92351100-7, ki jih država članica podeli gospodarskemu subjektu na podlagi izključne pravice.

Pravna varstvo

V skladu z Zakonsko uredbo 104/2010 (v nadaljnjem besedilu: Italijanski prizivni zakon), reševanje vseh sporov, ki so povezani z postopki podeljevanja s področja javnih gradenj, storitev in blaga, vključno z relevantnimi odškodninskimi zahtevki, spada v izključno pristojnost upravnih sodišč.

Vsak ukrep, sprejet tekom podelitvenega postopka, se lahko izpodbija s strani zainteresirane stranke pred Regionalnim upravnim sodiščem (v nadaljevanju besedilu: upravna pritožba).

Cilj upravne pritožbe je razveljavitev izpodbijanih upravnih ukrepov (npr. javnega razpisa, izključitev kandidata, itd.) z namenom, da se omogoči tožniku sodelovanje na razpisu, ali pa, da se mu dodeli pogodba, odvisno od stopnje procesa na kateri je bil izpodbijani upravni akt sprejet s strani naročnika. V kolikor pa tak razplet ni mogoč (npr. ker je pogodba že bila podeljena drugemu ponudniku), je vlagatelj upravne pritožbe upravičen zahtevati odškodnino za nastale stroške (vključno z odškodnino zaradi izgube možnosti – ang. »loss of chances«). V okviru istega postopka lahko tožnik zahteva tudi izdajo začasne odredbe, katere namen je suspendiranje veljavnosti ukrepa, ki se z upravno pritožbo izpodbija.

Če se na podlagi upravne pritožbe razveljavi nek ukrep v okviru postopka podelitve, ima upravni sodnik pravico pogodbo razglasiti za deloma ali pa v celoti neveljavno, in sicer v posebnih primerih, ki jih določa prvi odstavek člena 121 in člen 122 Italijanskega prizivnega zakona (npr. oddaje naročila brez ustreznega oglaševanje poziva za zbiranje ponudb, uporaba pogajalskega postopka v nedovoljenih primerih, neupoštevanje obdobja mirovanja za podpis pogodbe, itd.). V takih primerih, v kolikor pogodba zaradi nujnih potreb ne sme postati neveljavna, lahko sodnik: (i) določi denarno kazen v razponu od 0,5% do 5% pogodbene vrednosti; ali (ii) skrajša trajanja pogodbe, do največ 50% od preostalega trajanja na dan objave sklepa sodišča.

Sklepe Regionalnega upravnega sodišče je moč nadalje izpodbijati pred Consiglio di Stato (v nadaljnjem besedilu: Državni svet, ki predstavlja sodišče druge stopnje. V izjemnih primerih, ki jih določa člen 395 Italijanskega civilnega zakonika, se je moč pritožiti zoper odločitev Državnega sveta pred vrhovnim sodiščem.

Potem ko je bila pogodba podpisana, so vsi spori, ki izhajajo iz njenega delovanja v pristojnosti Italijanskih civilnih sodišč, razen če se spor nanaša na postopek podeljevanja.

Češka Republika

Na Češkem koncesije in javno naročanje ureja en zakon, in sicer Zakon Št. 134/2016 Coll. (v nadaljnjem besedilu: Češki zakon), ki je bil sprejet 19. aprila 2016 kot odgovor na zahteve direktiv EU in je tako v skladu z zavezujočo EU zakonodajo.

Ta zakon tako določa pogoje in okvire sklepanja pogodb med naročnikom in ponudnikom pri javnih naročilih in koncesijah, pri čemer je v skladu s četrtrim členom Češkega zakona v obeh primerih (tj. javnih naročanjih in koncesijah) naročnik lahko:

- Češka oz. njene organizacijske enote;

- Češka nacionalna banka;
- organizacija, ki je proračunski uporabnik;
- teritorialna samoupravna enota oz. njena organizacija, ki je proračunski uporabnik;
- ter neka druga pravna oseba, ki je bila ustanovljena z namenom uresničevanja javnega interesa in ki je bila ustanovljena s strani drugega javnega organa, ki lahko izvaja odločilen vpliv oz. je izvolil več kot polovico članov v upravni ali pa nadzorni organ te pravne osebe.

Postopek podeljevanja koncesij ureja 8. knjiga Češkega zakona, in sicer v členih od 174 do 186, ki so razdeljeni na štiri poglavja; I. splošne določbe (člena 174 in 175), II. pravila glede podeljevanja koncesij (členi 176-179), III. postopek podeljevanja koncesij (členi 180-185) ter IV. poseben postopek, ki ureja sklenitev in dodatke k pogodbi (člen 186).

Člen 174 definira koncesije za gradnje in koncesije za storitve, ki so glavni predmet tega poglavja. Gre torej za koncesije, ki se nanašajo bodisi na gradnje oz. na storitve, preko katerih naročnik gospodarskemu subjektu podeli pravico, da uporablja predmetne gradnje oz. storitve, ali pa to pravico skupaj s plačilom. Isti člen Češkega zakona hkrati določa, da pod koncesije, ne glede na to ali se nanašajo na gradnje ali pa storitve, spada tudi prevzem operativnega tveganja s strani gospodarskega subjekta, kateremu je koncesija podeljena. Operativno tveganje se, v skladu z zadnjim odstavkom 174. člena, prenaša na gospodarski subjekt, ko pod normalnimi tržnimi pogoji ni moč zagotoviti, da se bo gospodarskemu subjektu naložba s povezanimi stroški povrnila. Samo tveganje je lahko prisotno na področju povpraševanja, ponudbe, ali pa na obeh področjih hkrati.

Člen 175 se pretežno prenaša določila 8. člena direktive 2014/23/EU, ki se nanašajo na način ocenjevanja vrednosti koncesije, člen 176 definira različne postopke, ki se nanašajo na koncesije in javna naročanja ter specifične člene znotraj Češkega Zakona, ki te postopke obravnavajo, člen 177 pa služi predvsem kot prenos 10. člena Direktive 2014/23/EU in definira, posebne primere, ko naročniku ni potrebno izvesti naročniškega postopka (i.e. koncesije podeljene gospodarskemu subjektu na podlagi izključne pravice, storitvene koncesije za zračni prevoz, storitvene koncesije za loterijske storitve, koncesije podeljene s strani naročnika z namenom opravljanja aktivnosti v državi izven teritorija EU ter koncesije na področju obrambe in varnosti, ki izpolnjujejo pogoje iz 191 člena Češkega zakona).

Člen 178 določa, da naročnik ni zavezan uporabiti naročniškega postopka, da bi dodelil majhno, javno koncesijo, ki je po vrednosti enaka ali manjša od CZK 20.000.000 (kar je 20.2.2017 znašalo 740.139,75€), v členu 179 pa je določeno, da mora naročnik določiti čas trajanja koncesije, ker se koncesijska pogodba lahko sklene samo za določen čas.

Člen 180 določa način izvedbe postopka podelitve koncesije. V svojem prvemu odstavku nalaga naročniku, da prične postopek podeljevanja koncesije z objavo obvestila o koncesiji, preko katerega povabi gospodarske subjekte k sodelovanju v obliki ponudnikov, nato pa mora na podlagi drugega odstavka koncedent povabiti gospodarske subjekte k pogajanju. Tretji odstavek določa, da mora koncedent določiti podrobne pogoje za izvedbo postopka koncesije v skladu z določili tega odstavka. Četrty odstavek daje naročniku pravico, da se pogaja z udeleženci. Odstavki 5,6 in 8 dovoljujejo naročniku, da lahko v postopek podeljevanja doda še druga pravila in kriterije v skladu z relevantnimi določili v kolikor se tako odloči. Sedmi odstavek določa, da mora v naročniški dokumentaciji določiti, kateri pogoji za izvedbo koncesijske pogodbe sestavljajo minimalne tehnične specifikacije, ki jih mora ponudnik izpolnjevati, kot tudi načrtovani potek postopka. Deveti odstavek daje naročniku pravico, da spreminja kriterije za podelitev koncesije z izjemo ocenjevalnih kriterijev in minimalnih tehničnih specifikacij. Deseti odstavek določa, da naročnik med postopkom podeljevanja koncesije ne sme ponudnikom posredovati informacij na diskriminatoren način.

Člen 181 določa roke za oddajo ponudb, okvirnih ponudb. Ta rok ne sme biti krajši od 25 dni (oz. 30 dni v kolikor ni možna elektronska oddaja ponudb) od pričetka postopka podeljevanja koncesije ter 22 dni v primeru povabila k oddaji okvirnih ponudb.

Člen 182 definira tehnične specifikacije. To so konkretne zahteve in karakteristike, ki jih mora naročnik določiti na podlagi predpisov v temu členu; a) določitev parametrov, ki izražajo izvedbene ali funkcionalne zahteve in opis namena ali potreb, ki jih je treba izpolnjevati, b) sklicevanje na standarde

oziroma tehnične dokumentacije, ali c) sklicevanje na oznake.

Člen 183 opredeljuje ocenjevanje ponudnikov v postopku podeljevanja koncesij in v svojem prvem odstavku določa, da mora naročnik navesti merila za ocenjevanje v obvestilu o naročilu oz. ob povabilu k oddaji ponudb. Ta merila za ocenjevanje morajo izhajati objektivnih dejstev in se nanašati na gospodarski subjekt oz. na področje koncesije. Drugi odstavek tega člena dovoljuje naročniku, da spremeni vrstni red meril za ocenjevanje, če prejme ponudbo, ki predlaga izjemno inovativno rešitev, ki je ni mogoč predvideti skrben naročnik.

Člen 184 opredeljuje izbor gospodarskega subjekta in prekinitve postopka podeljevanja koncesije. V skladu z drugim odstavkom tega člena lahko naročnik prekine postopek podeljevanja koncesije, če le ta preseže mejo, ki jo je določila vladna odločba in hkrati presega ocenjeno vrednost koncesije za več kot 20% oz., če naročnik ni objavil obvestila o naročilu v Uradnem listu EU.

Člen 185 določa, da mora naročnik objaviti obvestilo o podelitvi koncesije v skladu s 212. členom istega zakona v roku 48 dni po poteku pogodbe.

Člen 186 določa v katerih primerih je potrebno, da naročnik za mnenje o koncesiji prosi Ministrstvo za finance.

Koncedent mora v skladu s 1. odstavkom 174. člena upoštevati tudi 1., 2., 10., 11., 12. ter 13. poglavje in prvi naslov 7. poglavja istega zakona.

Pravno varstvo

Osnovno sredstvo zoper ukrepe oziroma ravnanje naročnika je ugovor. Ugovor je mogoč zoper vse ukrepe naročnika in ga je treba predložiti naročniku znotraj zakonsko določenega roka, ki je v primeru ugovorov: (i) zoper razpisno dokumentacijo isti kot rok za oddajo ponudb, (ii) zoper kvalifikacijske zahteve v istem roku kot za oddajo prijave za sodelovanje, in (iii) zoper obvestilo naročnika v roku 15 dni od vročitve le teh.

Naročnik mora preučiti ugovor in poslati pisni sklep pritožniku z odgovorom ali se ali pa se ne strinja s pritožnikovim ugovorom skupaj z utemeljitvijo odločitve v roku 15 dni od datuma prejetja ugovora.

V primeru, da se naročnik odloči, da ne ugotovi ugovoru, mora obvestiti pritožnika o možnosti, da vloži predlog za začetek postopka za oceno praks naročnika na Uradu za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: Urad), v roku 10 dni od vročitve odločbe naročnika.

Če se pritožnik ne strinja z odločitvijo Urada, je mogoče vložiti pritožbo pri predstojniku Urada v roku 15 dni od datuma uradnega obvestila o odločitvi.

Edino možno sredstvo zoper odločitve Urada (kot upravnega organa) je vložitev tožbe zoper odločbo pri ustreznemu Regionalnemu sodišču na podlagi Zakona št. 150/2002 Sb. (Zakona o upravnem pravosodju), v roku dveh mesecev od prejetja odločitve Urada.

Malta

Glavni zakonodajni dokument, ki ureja koncesije na Malti je Predpis glede koncesijskih pogodb (Pravno Obvestilo 353 iz 2016, v nadaljnjem besedilu Malteški zakon). Ta je bil pripravljen v skladu s 4. členom Zakona za finančno upravljanje in revizijo, ki ministru za finance dovoljuje pripravo predpisov s področij, definiranih v tem zakonu, z namenom bolj natančne regulacije teh področij.

Malteški zakon velja za koncesije za gradnje in storitve. Značilni elementi gradbenih in storitvenih koncesij, kot jih določata a) in b) točki prvega odstavka 2. člena Malteškega zakona so, da je nadomestilo. podeljeno koncesionarju sestavljeno bodisi samo iz pravice do koriščenja gradenj ali storitev, ki so predmet koncesijske pogodbe, ali pa iz te pravice skupaj s plačilom ter da je operativno tveganje preneseno na koncesionarja.

Naslednji paragraf Malteškega zakona bolj natančno opredeljuje prenos operativnega tveganja na koncesionarja, ki mora spremljati podelitev gradbenih ali storitvenih koncesij. To operativno tveganje

zajema tveganje, ki se nanaša na ponudbo ali povpraševanja ali pa na oboje. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, kadar v skladu s normalni pogoji poslovanja ni zagotovljeno, da se povrnejo naložbe ali stroški, nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije. Del tveganja, ki se prenese na koncesionarja, vključuje dejansko izpostavljenost nepredvidljivostim na trgu, tako da morebitne ocenjene izgube, ki jih koncesionar lahko ima, niso zgolj nominalne ali zanemarljive.

Splošna pravila, določena v Malteškemu zakonu, veljajo za vse podelitve koncesij ne glede na vrednost, vendar so zahteve strožje (zlasti v zvezi z obveščanjem javnosti in objavo pogodbenih obvestil) v primeru gradbenih in storitvenih koncesij, katerih ocenjena vrednost presega 5.225.000€ (brez DDV).

Pred pričetkom veljavnosti novih predpisov leta 2016, je zakonodaja, izdana v letu 2015 že zagotovila pravna sredstva za kandidate v koncesijskih postopkih, ki se čutijo prizadete zaradi dodelitve koncesije. Konkretno, Predpisi glede nadzornega organa za koncesije (Pravno obvestilo 214 iz leta 2015) vzpostavljajo nadzorni organ, ki lahko preuči pritožbe kandidatov, ki se čutijo prizadete s katero koli odločitvijo naročnika v zvezi s postopkom za podelitev koncesije, vključno s katero koli odločitvijo o izključitvi ponudnika ali o vključitvi pogojev, ki kršijo pravice kandidata. Predpis glede organa za nadzor zdravstvenih koncesij ureja organ, ki opravlja podobno funkcijo, vendar v specifičnem kontekstu zdravstvenih storitev. Ti predpisi niso bili razveljavljeni z novimi uredbami, čeprav je moč predvidevati, da bodo manjšega pomena sedaj, ko je to področje regulirano s specifičnimi določbami v Malteškemu zakonu.

V skladu z Malteškim zakonom je za nadzor nad postopki podeljevanja koncesij zadolžen tudi Nadzorni organ za javne pogodbe. Tako lahko pri tem organu potencialni kandidati vložijo argumentirano vlogo pred zaključkom konkurenčnega postopka. To lahko storijo v primeru domnevnih diskriminatornih specifikacij, ali z namenom, da se popravijo neke napake ali pa odpravijo kakšne nejasnosti. Kandidati se imajo pravico organu pritožiti tudi po podelitvi koncesije. Na odločitve organa je mogoča pritožba pri pristojnem prizivnem sodišču.

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Uvaja se objavljanje obvestil v zvezi s koncesijami na Portalu javnih naročil, nad določeno mejno vrednostjo pa tudi v Uradnem listu Evropske unije. Koncedenti bodo morali glede posameznih obvestil izpolniti predvidene obrazce za objavo in jih posredovati Portalu javnih naročil (elektronsko). Zakon uvaja tudi obveznost družbe Uradni list, da v sodelovanju s pristojnim ministrstvom uskladi vsebino omenjenih obvestil.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Gre za postopkovni zakon, katerega uveljavitev ne bo imela posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Skladno z določbo o pridržanih koncesijah, bo lahko koncedent, če bo to navedel v koncesijski dokumentaciji, lahko v postopku podelitve koncesije povabil k sodelovanju le invalidska podjetja in zaposlitvene centre, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialna podjetja in podjetja s socialno vsebino, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Gre za postopkovni zakon, katerega uveljavitev ne bo imela posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo po potrebi predstavljen zainteresiranim ciljnim skupinam.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo, pristojno za koncesije, bo zagotovilo spremljanje uporabe pravil o podeljevanju koncesij. Če bo pri tem ugotovilo ali prejelo informacije, ki nakazujejo posebne kršitve, kot so goljufija, korupcija, nasprotje interesov ali druge nepravilnosti ali sistemske težave pri uporabi pravil bo o tem obvestilo Urad RS za nadzor proračuna, Računsko sodišče RS, Javno agencijo RS za varstvo konkurence ali Komisijo za preprečevanje korupcije.

Prav tako bo ministrstvo, pristojno za koncesije, zagotavljalo, da bodo na voljo informacije in smernice za razlago in uporabo prava Evropske unije o podeljevanju koncesij, ki bi koncedentom in gospodarskim subjektom pomagale pri pravilni uporabi teh pravil.

V kolikor bi Evropska komisija to zahtevala ji bo ministrstvo posredovalo poročilo o spremljanju uporabe teh pravil.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija dne 24. 3. 2017 na naslovu:

<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=8135>,

Mnenja, predloge in pripombe je bilo mogoče sporočiti do 14. 4. 2017.

Dne 19. 4. 2017 je bila v stavbi Občine Kamnik predstavitev zakona Skupnosti občin Slovenije.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti v času trajanja javne obravnave:

Predlog zakona je bil 24. 3. 2017 objavljen na portalu E-demokracija in poslan v medresorsko usklajevanje preko IPP sistema ostalim ministrstvom, nekaterim drugim organom ter predstavniškim organizacijam lokalnih skupnostih. Prejeti predlogi in pripombe iz teh postopkov so bili v večji meri upoštevani, če niso bili v nasprotju z določbami Direktive 2014/23/EU.

Pripombe in mnenja ministrstev so že opredeljena ter pojasnjena v točki 2.3 (č).

Od lokalnih skupnosti smo prejeli konkretne pripombe na besedilo predloga besedila zgolj iz Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL). Skupnost občin Slovenije (v nadaljnjem besedilu:

SOS) je podala pavšalno pripombo, da zakon iz nomotehničnih razlogov ni primeren za nadaljnjo obravnavo ter predlog o poenotenju pravnega varstva na vseh področjih podeljevanja koncesij, vključno s potrebo po naknadnem razmislek o primernosti Državne revizijske komisije (v nadaljnjem besedilu: DKom) kot organa nadzora za odločanje o zakonitosti postopkov podeljevanja koncesij.

MOL je zakonu nasprotovala saj meni, da obvezna izvedba pripravljanih dejanj ni primerna pri postopkih podeljevanja koncesij za socialne in druge posebne storitve. Posebej opozarja na javno zdravstveno dejavnost, predvsem z vidika kratkih rokov za podeljevanje koncesij (odvzem koncesije, smrt ali upokojitev koncesionarja), in da MOL le določa mrežo javne zdravstvene službe ni pa plačnik le-te, zato ne more opraviti vseh pripravljanih dejanj (ocena vrednosti in študija upravičenosti). Predlaga, da se v zakonu navede, da se le-ta ne uporablja za področje podeljevanja koncesij s področja predšolske vzgoje, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva. Kot je pojasnjeno v točki 2.3 (č), vse te dejavnosti področna zakonodaja opredeljuje kot javne službe, kar pomeni, da na sodijo v področje uporabe tega zakona (kot je to definirano v 10. členu), če se izvajajo kot negospodarske storitve splošnega pomena. V morebitnem primeru spremembe področnega zakona ali presoje Ustavnega sodišča o nepravilni opredelitvi storitve ali dejavnost za negospodarsko javno službo v področni zakonodaji pa je uporaba določb tega zakona nujna tudi za te dejavnosti.

Pripombe SOS so bile v prenovljeni različici predloga zakona upoštevane v največji možni meri. Postopek pravnega varstva ne vključuje več presoje s strani DKom, temveč je zagotovljeno z institutom upravnega spora. Zakon je dodatno usklajen z Zakonom o gospodarskih javnih službah, prav tako je bolj jasno in natančneje opredeljeno področje uporabe in izjeme od uporabe tega zakona

Od civilne družbe oziroma ciljnih skupin smo prejeli pripombe s strani koncesionarja Saubermacher Slovenija d.o.o., odvetniške družbe Neffat, Gospodarske zbornice Slovenije, Gibanja za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva ter s strani Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS.

Obe pripombi CNVOS sta bili upoštevani.

Pripombe Saubermacher Slovenija so bile delno upoštevane. Ustrezno je popravljen prvi odstavek člena, ki ureja gospodarske subjekte, v členu, ki ureja izjeme od uporabe zakona, smo dodali predlagano besedilo glede ureditve t.i. horizontalnega sodelovanja med koncedenti, upoštevali smo tudi pripombo glede zaključka postopkov, že začelih pred uveljavitvijo tega zakona. Nismo pa upoštevali predloga dopolnitve člena, ki ureja obvestilo o koncesiji, saj menimo, da je v določbi o »dopustni ponudbi« zajeto tudi izpolnjevanje formalnih pogojev. Prav tako nismo upoštevali predloga za dopolnitev člena, ki ureja merila za izbor, saj so za podeljevanje koncesij na različnih področjih merila vsebinsko tako različna, da jih ni mogoče taksativno navajati, zato ta zakon določa le splošna pravila, ki jih mora koncedent spoštovati pri oblikovanju meril. Predloga glede postopkovnih določb nismo sprejeli, saj so pravila za izvajanje postopkov po našem mnenju dovolj natančno določena in ne vidimo potrebe po natančnem opisovanju posameznih korakov v postopku podeljevanja koncesije, še manj primeren pa bi bil sklic na postopke, ki jih ureja drug zakon (Zakon o javnem naročanju). Upoštevan ni bil niti predlog za dvig glob za odgovorne osebe koncedenta.

Predloge Gibanja za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva smo delno upoštevali. Pojasnujemo, da uporaba zakona ni predvidena za storitve, ki jih v svojem dopisu navajajo pod točko 1 in pod točko 3. Pojasnujemo tudi, da pripomba pod točko 4 ne drži, saj zakon ne zahteva, da država in samoupravne lokalne skupnosti morajo podeljevati koncesije, ampak v kolikor je v področni zakonodaji izvajanje nalog države in samoupravnih lokalnih skupnosti dovoljeno s podelitvijo koncesije, država oziroma samoupravna lokalna skupnost pa se odloči, da bo podelila koncesijo, mora postopek podelitve izvesti skladno s tem zakonom. Ni pa bil sprejet predlog, da bi se uporaba zakona omejlila na pogodbe višje od 5,3 mio EUR, upoštevali nismo tudi pripombe k členu, ki ureja gospodarske subjekte, pripombe na člene, ki urejajo socialne in druge posebne storitve, pridržane ter

mešane koncesije, saj bi bilo njihovo črtanje v nasprotju z ureditvijo v Direktivi 2014/23/EU. Nismo upoštevali tudi predloga, da se zakon dopolni v smeri učinkovitega preprečevanja goljufij, saj je predvidena ureditev zadostna, samo področje preprečevanja korupcije, pa je podrobno urejeno v posebnem zakonu - Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo). Poleg tega pa so goljufije in korupcija tudi kazniva dejanja, opredeljena, preganjana in sankcionirana po določbah Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17). Predloga za spremembo člena, ki ureja spremembe koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo nismo sprejeli, saj je v nasprotju z določbami Direktive 2014/23/EU, upoštevali pa nismo niti predloga za dvig glob za odgovorno osebo koncedenta, saj člen ureja prekrške iz tega zakona, ki ureja postopek podelitve in ne ureja vsebinskih vprašanj posamezne koncesije.

Predloge in pripombe Gospodarske zbornice Slovenije smo deloma upoštevali z navedbo izjem od uporabe tega zakona, prav tako smo uredili tudi razmerje do ureditve področja v obstoječi zakonodaji (Zakon o gospodarskih javnih službah in Zakon o javno-zasebnem partnerstvu). Dodatno smo uredili vprašanje pravnega varstva, zakon prav tako tudi ne ureja statusnih sprememb obstoječih izvajalcev, kot tudi ne posega v obstoječa razmerja. Zakon podrobno ureja pogoje za sodelovanje gospodarskih subjektov v postopku podelitve koncesije. Glede pripombe o koncesijski dajatvi pojasnujemo, da predlog zakona te dajatve ne predvideva več. Glede pripombe o določitvi minimalnega trajanja koncesije pojasnujemo, da bi takšna določba lahko bila v neskladju z Direktivo 2014/23/EU, saj le-ta, posledično pa tudi zakon, določa pravila za izračun trajanja koncesije. Pripombe, da naj zakon opredeli obveznost koncedenta za plačevanje nadomestila koncesionarjem, nismo sprejeli, saj iz definicije koncesije izhaja, da je nadomestilo zgolj pravica do opravljanja storitev ali koriščenja gradenj, ki so predmet pogodbe ali ta pravica skupaj s plačilom, poleg tega pa je določeno, da se že v koncesijskem aktu opredeli vire financiranja koncesije. Pripomba na člen, ki ureja koncesijski akt, ni sprejeta, ker je predlagana določitev in ureditev načina poročanja koncesionarja že vsebovana med navedenimi elementi koncesijskega akta, konkretnije pa v alineji, ki zahteva ureditev nadzora nad izvajanjem koncesije, vprašanje glede načina objave o podeljenih koncesijah pa ureja že sam zakon v členu, ki ureja obvestila o podelitvi koncesije. Predlog za dopolnitev člena, ki ureja dostopnost koncesijskih dokumentov v elektronski obliki, ni izvedljiv, saj je »pravočasnost« prejetih vprašanj pogojena z zahtevnostjo vprašanj. Glede predloga v zvezi s predhodnim informativnim obvestilom pojasnujemo, da je objava tega obvestila koncedentu vedno na voljo v vseh primerih in ne le v tistih za katere je objava obvezna. Glede pripombe o daljšem minimalnem roku za prejem ponudb pojasnujemo, da je določen minimalni rok, ki ne sme biti krajši, nikakor pa koncedenti niso omejeni, da za prejem ponudb postavijo daljši rok, zlasti v primerih, ko gre za zahtevnejše koncesije. Glede pripombe na izključitvene razloge pojasnujemo, da gre za diskrecijsko pravico koncedenta, da iz postopka ne izključi ponudnika, če podelitev koncesije temu ponudniku upravičujejo tako pomembni razlogi, povezani z javnim interesom, kot so javno zdravje, življenje ljudi ali varstvo okolja, takšno izjemo od obvezne izključitve pa dopušča tudi Direktiva 2014/23/EU. Glede pripombe k členu, ki ureja izvajanje koncesije s podizvajalcem, pojasnujemo, da je jasno navedeno, da se v podizvajanje lahko odda del koncesije. Glede pripombe o odpovedi koncesijske pogodbe pojasnujemo, da je ta materija sedaj urejena drugače. Upoštevali smo predlog za dopolnitev kazenskih določb glede določitve globe za odgovorno osebo koncedenta, če koncedent iz razlogov na njegovi strani ne sklene koncesijske pogodbe z izbranim ponudnikom v roku, ki ga je koncedent določil v odločbi o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije. Člen, ki določa zaključek postopkov, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, je bil spremenjen, vendar ne na način kot so predlagali v Gospodarski zbornici Slovenije.

Upoštevali smo tudi predlog odvetniške družbe Neffat glede ureditve pravnega varstva in ureditve obličnosti sprememb koncesijske pogodbe.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SDELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance

mag. Miranda Groff - Ferjančič, državna sekretarka na Ministrstvu za finance

Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica na Ministrstvu za finance

Matej Čepeljnik, sekretar na Ministrstvu za finance

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O POSTOPKIH ZA PODELJEVANJE KONCESIJ

Prvo poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet zakona in prenos direktive Evropske unije)

(1) Ta zakon določa pravila za postopke podeljevanja koncesij za gradnje in koncesij za storitve, koncesijsko pogodbo, možnosti njene spremembe ter prenehanje koncesijske pogodbe.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša:

- Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU, spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/2172, UL L št. 307 z dne 24. 11. 2015 str. 9) in
- Popravek Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 114 z dne 5. 5. 2015).

2. člen

(pomen v zakonu uporabljenih pojmov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- »koncesija« pomeni posebno oziroma izključno pravico, ki jo s koncesijsko pogodbo podeli organ javne oblasti gospodarskemu subjektu za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti, pri čemer se operativno tveganje pri izvajanju koncesije prenese na koncesionarja in vključuje tveganja, povezana z izvedbo gradnje ali izvajanjem storitev, ki so bile podeljene s koncesijo, in tveganje obsega povpraševanja končnih uporabnikov koncesije, od plačila katerih je v pretežni meri odvisno, v kolikšnem obsegu in času se bodo koncesionarju povrnile naložbe ali stroški, ki nastanejo pri izvajanju koncesije. Del tveganja, ki se prenese na koncesionarja, vključuje dejansko izpostavljenost tržnim nepredvidljivostim, kar pomeni, da ocenjena morebitna izguba za koncesionarja ni zgolj nominalna ali zanemarljiva;
- »posebna pravica« pomeni z zakonom ali aktom, izdanim na njegovi podlagi, opredeljeno pravico, katere namen ali posledica je omejitev pravice izvajanja dejavnosti na več gospodarskih subjektov, kar znatno vpliva na možnost drugih gospodarskih subjektov za opravljanje te dejavnosti;
- »izključna pravica« pomeni z zakonom ali aktom, izdanim na njegovi podlagi, opredeljeno pravico, katere namen ali posledica je omejitev pravice izvajanja dejavnosti na en gospodarski subjekt, kar znatno vpliva na možnost drugih gospodarskih subjektov za opravljanje te dejavnosti;
- »organi javne oblasti« so za namen tega zakona Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti;
- »gospodarski subjekt« pomeni katerokoli fizično ali pravno osebo ali skupino teh oseb, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ponujajo izvedbo gradenj, gradbena dela, dobavo blaga ali opravljanje storitev;
- »koncesija za gradnje« pomeni pravico do izvedbe gradenj, ki jo s pisno sklenjeno odplačno pogodbo koncedent podeli koncesionarju, pri čemer je nadomestilo lahko zgolj pravica do koriščenja gradenj, ki so predmet pogodbe, ali pa ta pravica skupaj s plačilom;
- »koncesija za storitve« pomeni pravico do opravljanja storitev, razen izvajanja gradenj, ki jo s pisno sklenjeno odplačno pogodbo koncedent podeli koncesionarju, pri čemer je nadomestilo zgolj pravica do opravljanja storitev, ki so predmet pogodbe ali ta pravica skupaj s plačilom;
- »koncedent« je organ javne oblasti, ki podeli koncesijo in v postopku podelitve koncesije nastopa kot naročnik storitev oziroma gradenj;
- »ponudnik« pomeni gospodarski subjekt, ki v postopku podelitve koncesije predloži ponudbo;
- »koncesionar« pomeni gospodarski subjekt, ki mu je bila podeljena koncesija;
- »pisen ali pisno« pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere,

natisne in nato pošlje, vključno z informacijami, poslanimi ali shranjenimi z elektronskimi sredstvi;

- »izvedba gradnje« pomeni:
- izvedbo ali projektiranje in izvedbo gradenj, povezanih z eno od dejavnosti iz Priloge I Direktive 2014/23/EU ali
- izvedbo ali projektiranje in izvedbo gradnje ali
- izvedba gradnje s katerimikoli sredstvi v skladu z zahtevami koncedenta, ki odločilno vpliva na vrsto ali projektiranje gradnje;
- »gradnja« pomeni zaključeno visoko ali nizko gradnjo kot celoto, povezano z eno ali več dejavnosti iz Priloge I Direktive 2014/23/EU, ki je samozadostna pri izpolnjevanju gospodarske ali tehnične funkcije;
- »koncesijski akt« pomeni uredbo vlade ali odlok samoupravne lokalne skupnosti, s katerim se na podlagi ugotovljenega javnega interesa določijo elementi koncesije;
- »portal javnih naročil« je spletni informacijski portal ministrstva, pristojnega za javna naročila, ki ga upravlja Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d.o.o., kamor naročniki oziroma koncedenti neposredno pošiljajo v objavo obvestila in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma koncesijsko ter drugo dokumentacijo, za katero, zakon, ki ureja javno naročanje in ta zakon določata objavo na portalu javnih naročil;
- »ponudba« pomeni skupek dokumentov, ki jih v postopku podelitve koncesije predloži ponudnik;
- »koncesijska dokumentacija« pomeni vsak dokument, ki ga pripravi ali ki ga navaja koncedent, da opiše ali določi elemente koncesije ali postopka.

3. člen

(načela, na katerih temelji podeljevanje koncesij)

(1) Ureditev sistema podeljevanja koncesij in njegovo izvajanje morajo temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz Pogodbe o delovanju Evropske unije, in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti podeljevanja koncesij, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

(2) Pri izvajanju koncesij morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava. Seznam mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij določata Priloga X Direktive 2014/23/EU.

(3) Organ javne oblasti se v skladu s predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, samostojno odloča, na katerih področjih iz njegove pristojnosti se lahko podeli koncesija.

4. člen

(načelo učinkovitosti in gospodarnosti)

(1) Organ javne oblasti mora izbrati tisti način izvajanja nalog iz svoje pristojnosti, ki ob enakih rezultatih zahteva najnižje vložke finančnih sredstev organa javne oblasti in uporabnikov.

(2) Pri ovrednotenju višine finančnih sredstev iz prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi socialni, okoljski in drugi cilji, ki jih z izbiro načina izvajanja nalog zasledujejo država in samoupravne lokalne skupnosti.

5. člen

(načelo enakopravne obravnave gospodarskih subjektov)

Koncedent, ki podeli koncesijo v konkurenčnem postopku, mora zagotoviti, da med gospodarskimi subjekti na vseh stopnjah postopka in glede vseh elementov podelitve koncesije ni razlikovanja. Zagotoviti mora tudi, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo gospodarskih subjektov, diskriminacijo, ki izhaja iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja gospodarski subjekt, ali drugo diskriminacijo.

6. člen
(načelo transparentnosti podeljevanja koncesij)

(1) Postopki podeljevanja koncesij morajo biti pregledni in zagotovljena mora biti poštena konkurenca.

(2) Koncesionar mora biti izbran na pregleden način in v skladu s pravili, ki jih določa ta zakon. Postopki podeljevanja koncesij po tem zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije.

7. člen
(načelo sorazmernosti)

Postopek podelitve koncesije se mora izvajati sorazmerno predmetu koncesije, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom koncesije, in na način, da se zagotovi dejanska konkurenca.

8. člen
(koncedent)

(1) Koncesijska razmerja lahko sklepa le organ javne oblasti.

(2) Kadar koncesijo podeljuje država, vsa pripravljalna dejanja in postopek podelitve koncesije izvede pristojno resorno ministrstvo.

9. člen
(gospodarski subjekti)

(1) V postopkih podelitve koncesij lahko sodelujejo gospodarski subjekti, skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji. Koncedent od skupin gospodarskih subjektov ne sme zahtevati, da imajo določeno pravno obliko, če želijo oddati ponudbo.

(2) Od gospodarskih subjektov se lahko zahteva, da v ponudbi navedejo imena in ustrezno strokovno usposobljenost osebja, odgovornega za izvajanje predmeta pogodbe.

(3) Koncedent lahko v koncesijski dokumentaciji določi zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali tehnično in strokovno sposobnostjo, ki jih morajo izpolnjevati skupine gospodarskih subjektov, če je to sorazmerno in upravičeno iz objektivnih razlogov.

(4) Kakršni koli pogoji za izvedbo predmeta pogodbe, ki jih morajo izpolnjevati take skupine gospodarskih subjektov, in ki so drugačni od tistih, ki veljajo za posamezne udeležence v postopku podeljevanja koncesije, morajo biti sorazmerni in upravičeni iz objektivnih razlogov.

(5) Ne glede na prvi odstavek lahko koncedent od skupin gospodarskih subjektov zahteva, da po tem, ko jim je podeljena koncesija, prevzamejo določeno pravno obliko, če je taka sprememba nujna za zadovoljivo izvajanje koncesije.

10. člen
(izjeme za katere se zakon ne uporablja)

(1) Ta zakon se ne uporablja:

- kadar organ javne oblasti za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti ustanovi javni zavod, javni gospodarski zavod, javni sklad, javno agencijo ali se v ta namen ustanovi druga oseba javnega prava, ki ni gospodarska družba;
- za koncesije za negospodarske storitve splošnega pomena;
- za podelitev koncesije, ki jo koncedent podeli v skladu s postopkom, ki se razlikuje od postopkov iz tega zakona in ga določa:
- pravni instrument, ki ustvarja obveznosti na podlagi mednarodnega prava, kot je mednarodni sporazum, sklenjen v skladu s PDEU in PEU med Republiko Slovenijo in morebitno drugo državo članico ter eno ali več tretjimi državami ali njihovimi enotami, ter zajema gradnje,

blago ali storitve, namenjene skupnemu izvajanju ali uporabi projekta s strani podpisnic tega mednarodnega sporazuma, ali

- mednarodna organizacija;
- za podelitev koncesije, ki jo koncedent podeli v skladu s postopkom, ki se razlikuje od postopkov iz tega zakona in ga določa mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, kadar koncesijo v celoti financira ta organizacija ali institucija; v primerih ko koncesijo večinoma sofinancira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, se o veljavnih postopkih podelitve koncesije dogovorita koncedent in ta organizacija oziroma institucija;
- za podelitev koncesije, za katero bi izvedba postopkov podelitve koncesije po tem zakonu povzročila posredovanje informacij, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z bistvenimi varnostnimi interesi Republike Slovenije, ali kadar je koncesija označena kot zaupna ali je za izvajanje koncesije potrebno sprejeti ukrepe za zaščito bistvenih varnostnih interesov Republike Slovenije;
- za podelitev koncesije, ki ima naravo dovoljenja, postopek podelitve pa je urejen v področni zakonodaji in določa, da se koncesijo lahko podeli subjektu, ki zanjo zaprosi in izpolnjuje s področnim zakonom predpisane pogoje.

(2) Ne glede na 2. točko prejšnjega odstavka se lahko za podelitev koncesij za negospodarske storitve splošnega pomena smiselno uporabijo pravila za postopek podelitve koncesije iz tega zakona, če postopek podelitve koncesije za negospodarske storitve splošnega pomena ni urejen v področnem zakonu.

(3) O vseh pravnih instrumentih iz točke 3.a. prvega odstavka koncedent obvesti Evropsko Komisijo.

(4) Ta zakon se ne uporablja za pravna razmerja, ki so s področnim zakonom opredeljena kot koncesijska razmerja, vendar po vsebini niso koncesije v skladu z določbo 1. točke 2. člena tega zakona.

(5) V postopkih za podeljevanje koncesij zdravstvenih storitev, ki so negospodarske storitve splošnega pomena, se uporabljajo le določbe 19. in 50. člena tega zakona.

11. člen

(koncesije za raziskovalne in razvojne storitve)

Ta zakon se uporablja tudi za podelitev koncesije za raziskovalne in razvojne storitve, ki jih zajemajo kode CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 in 73430000-5, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- koristi od njih ima izključno koncedent za uporabo pri izvajanju lastne dejavnosti in
- opravljeno storitev v celoti plača koncedent.

12. člen

(socialne in druge posebne storitve)

Za koncesije za socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU, ki niso negospodarske storitve splošnega pomena, se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo obveznost izvedbe pripravljanih dejanj, obveznost objave namere o načrtovani podelitvi koncesije, obveznost objave o podelitvi koncesije ter določbe o pravnem varstvu v postopku podelitve koncesije.

13. člen

(pridržane koncesije)

(1) Koncedent lahko v postopku podelitve koncesije povabi k sodelovanju le invalidska podjetja in zaposlitvene centre, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo.

(2) Koncedent, ki namerava koncesijo pridržati za podjetja iz prejšnjega odstavka, mora to navesti v koncesijski dokumentaciji.

14. člen

(vrednost za objavo)

(1) Za vsako koncesijo mora koncedent objaviti obvestilo o koncesiji oziroma namero o načrtovani podelitvi koncesije ter obvestilo o podelitvi koncesije na portalu javnih naročil.

(2) Obvestila v zvezi s koncesijo, katere vrednost brez DDV je enaka ali višja od 5.548.000 eurov, mora koncedent poslati v objavo tudi v Uradni list Evropske unije.

(3) Kadar Evropska komisija sprejme spremembo mejne vrednosti za objave iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za koncesije, v desetih dneh po objavi Evropske komisije na svojih spletnih straneh objavi novo evropsko mejno vrednost. Koncedent upošteva spremenjeno mejno vrednost od 1. januarja po njenem sprejetju.

15. člen
(trajanje koncesije)

(1) Trajanje koncesije je omejeno.

(2) Pri koncesijah, ki so daljše od pet let, koncesija traja največ tako dolgo, da ne presega obdobja, v katerem lahko koncesionar upravičeno pričakuje, da se mu bodo povrnile naložbe, izvedene za izvajanje gradenj in storitev, upoštevajoč primeren dobiček. Pri izračunu koncedent upošteva začetne in naknadne naložbe, potrebne za uresničitev določenih pogodbenih ciljev.

(3) Za primeren dobiček iz prejšnjega odstavka velja opredelitev iz Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L št. 315, z dne 3. 12. 2007, str. 1), ki primeren dobiček določa kot stopnjo donosa kapitala, ki je običajna za sektor v določeni državi članici in ki mora upoštevati operativno tveganje in tveganje koncesionarja zaradi posegov organov javne oblasti.

16. člen
(mešane koncesije)

(1) Pri koncesijah, katerih predmet so gradnje in storitve, se postopek podelitve koncesije izvede po pravilih, veljavnih za glavni predmet koncesije.

(2) Pri koncesijah storitev, ki jih deloma sestavljajo socialne in druge posebne storitve, deloma pa druge storitve, se glavni predmet določi glede na to, katera od ocenjenih vrednosti storitev je najvišja. Postopek podelitve takšne koncesije se izvede po pravilih, veljavnih za glavni predmet koncesije.

(3) Kadar je predmet koncesije gradnja ali storitev, za katerega se ta zakon uporablja, in nek drug element, za katerega se ta zakon ne uporablja, in so posamezni deli koncesije objektivno ločljivi, se izvede ločen postopek za podelitev koncesije za posamezni del, skladno s pravili, ki veljajo za vsakega od njih. Če se koncedent odloči za enoten postopek podelitve koncesije, se ta, ne glede na glavni predmet, izvede skladno s tem zakonom.

(4) V primerih, ko so posamezni deli koncesije iz prejšnjega odstavka objektivno neločljivi, se koncesijo podeli skladno s pravili, ki veljajo za glavni predmet koncesije.

(5) V primerih ko pogodba vsebuje elemente koncesije in elemente javnega naročila, se pogodba sklene v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje. Predmet, obseg in trajanje koncesije ter druge elemente, bistvene za podelitev koncesije se pred začetkom postopka javnega naročanja določi s koncesijskim aktom.

17. člen
(preprečevanje korupcije in nasprotij interesov)

(1) Koncedent mora zagotoviti učinkovito preprečevanje goljufij, favoriziranja in korupcije ter učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov podelitve koncesij, da se prepreči kakršno koli izkrivljanje konkurence in zagotovi enakopravna

obravnava vseh gospodarskih subjektov.

(2) Oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije, mora vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi s podelitvijo koncesije ali so na kateri koli stopnji odločale v teh postopkih, pred sprejetjem odločitve o podelitvi koncesije pisno obvestiti o tem, kdo bo izbrani koncesionar.

(3) Kadar je oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije oziroma sodeluje pri pripravi koncesijske dokumentacije ali njenih delov ali je na kateri koli stopnji odločala v postopku podelitve koncesije, neposredno ali posredno povezana z izbranim koncesionarjem na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z izvajanjem koncesije ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti, mora ta oseba takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred podelitvijo koncesije, predstojnika organa javne oblasti o tem pisno obvestiti in ravnati v skladu z njegovimi navodili. Predstojnik organa javne oblasti mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko.

(4) Šteje se, da obstaja neposredna ali posredna povezava med ponudnikom in subjektom iz prejšnjega odstavka, če je oseba iz prejšnjega odstavka v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, partnerski zvezi, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštetega drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejnec, v zasebnem poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot pet odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom.

(5) Koncesionar mora v roku osmih dni po prejemu poziva koncedenta posredovati podatke o:

- svojih ustanoviteljih, družbenikih, delničarjih, komanditistih ali drugih lastnikih in podatke o lastniških deležih navedenih oseb;
- gospodarskih subjektih, za katere se glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so z njimi povezane družbe.

Drugo poglavje

PRIPRAVLJALNA DEJANJA

18. člen (pripravljalna dejanja)

(1) Pripravljalna dejanja za podelitev koncesije so vse aktivnosti, ki se izvajajo pred začetkom postopka podelitve koncesije.

(2) Pripravljalna dejanja izvaja koncedent v skladu s tem zakonom, področnim zakonom ter ostalimi predpisi, odvisno od vrste in predmeta koncesije.

(3) Pripravljalna dejanja so zlasti:

- imenovanje strokovne komisije,
- izdelava študije upravičenosti podelitve koncesije,
- ocena vrednosti koncesije.

19. člen (strokovna komisija)

(1) Pred začetkom postopka podelitve koncesije pristojni organ javne oblasti s sklepom imenuje strokovno komisijo in določi obseg nalog strokovne komisije.

(2) Komisijo sestavljajo strokovnjaki pravne, ekonomske ter tehnične ali druge ustrezne stroke, odvisno od predmeta koncesije.

(3) Komisija o posameznih opravljenih dejanjih piše zapisnik.

20. člen

(študija upravičenosti podelitve koncesije)

(1) S študijo upravičenosti podelitve koncesije je potrebno:

- utemeljiti z zakonom določen javni interes,
- opredeliti finančne učinke koncesije v obdobju trajanja koncesije,
- opredeliti trajanje koncesije,
- izvesti primerjalno analizo stroškov in koristi, če organ javne oblasti naloge iz njegove pristojnosti, ki so v javnem interesu, izvaja sam ali njihovo izvajanje prenese na gospodarske subjekte s podelitvijo koncesije,
- ugotoviti vpliv izvajanja koncesije na državni proračun oziroma proračun samoupravne lokalne skupnosti,
- pripraviti register tveganj pri izvajanju koncesije,
- opredeliti tveganja, ki bodo prenesena na koncesionarja ter
- ugotoviti usklajenost z razvojnimi dokumenti, kadar je to primerno.

(2) Kadar se več koncesij istočasno podeljuje za isti ali podoben predmet koncesije, lahko koncedent izdela eno študijo upravičenosti podelitve koncesij.

(3) Študijo upravičenosti podelitve koncesije sestavljajo splošni del, tehnične, finančne, ekonomske in pravne analize, po potrebi pa še elaborat zaščite okolja, kulturnih dobrin, vpliva na socialno okolje in zdravje, skladno s predpisi glede na predhodno oceno vpliva in kjer je to primerno, ter pripadajoče priloge in zaključek s predlogi.

(4) Splošni del vsebuje opis predmeta ter namen oziroma cilje koncesije, analizo trga, navedbo predpisov, ki se uporabljajo za podeljevanje koncesije, vire informacij in podatkov ter podatke o avtorjih študije, pogoje, pod katerimi se bodo izvajale gradnje in/ali storitve, načela izvajanja in nadzora nad koncesijo, načrt izvedbe postopka podelitve koncesije in načrt izvajanja pogodbe o koncesiji.

(5) Finančna in ekonomska analiza vsebuje predvsem analizo stroškov in koristi koncesije glede na razpoložljiva sredstva koncedenta za lastno izvajanje nalog. Finančna in ekonomska analiza je podlaga za določitev trajanja koncesije.

(6) Pravna analiza vsebuje zlasti navedbo in obrazložitev uporabe predpisov za podelitev koncesije, analizo lastninskopravnih vprašanj, skladnost s pravili državnih pomoči ter predlog glede:

- pogojev v zvezi s podelitvijo koncesije,
- posebnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- razlogov oziroma pogojev ter posledic za prekinitve koncesijske pogodbe,
- ureditve morebitnega prenosa objekta s koncesionarja na koncedenta ter
- načina reševanja sporov.

(7) Koncedent mora pri pripravi študije upravičenosti podelitve koncesije za gradnje upoštevati uredbo, ki določa enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

21. člen

(ocena vrednosti koncesije)

(1) Vrednost koncesije je celoten promet koncesionarja brez DDV med trajanjem koncesijske pogodbe, ki ga oceni koncedent kot nadomestilo za izvajanje koncesije, pa tudi za blago in storitve, povezane z izvajanjem koncesije. Navedena ocena velja, ko je poslano obvestilo o koncesiji oziroma namera o načrtovani podelitvi koncesije, če takšno obvestilo ni predvideno, pa ko se začne postopek podelitve koncesije.

(2) Pri določanju ocenjene vrednosti koncesije, ki se izračuna z uporabo objektivne metode, koncedent upošteva zlasti:

- vrednost kakršne koli opcije in podaljšanja trajanja koncesije;
- nivo kakovosti, ki je zahtevan za izvajanje koncesije;
- prihodke iz naslova pristojbin in kazni, ki jih plačajo uporabnik predmeta koncesije, razen tistih, ki jih koncesionar pobere v imenu in za račun koncedenta;

- plačila ali kakršne koli finančne koristi, ki jih koncesionar prejme od koncedenta ali drugega javnega organa, povezane s koncesijo;
- vrednost nepovratnih sredstev ali kakršnih koli drugih finančnih koristi, prejetih od tretjih oseb za izvajanje koncesij;
- prihodke od prodaje sredstev, ki so del koncesije;
- strošek najemnine in uporabe infrastrukture ter vrednost vsega blaga in storitev, ki jih da koncesionarju na razpolago koncedent, če so potrebni za izvajanje koncesije;
- kakršne koli nagrade ali plačila koncesionarjem.

(3) Metoda, ki se uporablja za izračun ocenjene vrednosti koncesije, ne sme biti izbrana z namenom izogiba objavi v Uradnem listu Evropske unije.

(4) Če je vrednost koncesije ob podelitvi koncesije več kot 20% višja od njene ocenjene vrednosti in je preseгла vrednost, določeno v drugem odstavku 14. člena tega zakona, obvestilo o koncesiji pa ni bilo objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, mora koncedent ponoviti postopek in obvestilo o koncesiji oziroma namero o podelitvi koncesije objaviti tudi v Uradnem listu Evropske unije.

(5) Če se lahko zaradi predlagane gradnje ali storitve podelijo koncesije v ločenih sklopih, se upošteva ocenjena skupna vrednost vseh teh sklopov.

(6) Če je skupna vrednost sklopov enaka ali večja od mejne vrednosti za objavo v Uradnem listu Evropske unije, je objava v Uradnem listu Evropske unije obvezna za vse sklope.

22. člen (koncesijski akt)

(1) S koncesijskim aktom se določi predmet in pogoje izvajanja posamezne koncesije.

(2) Koncesijski akt je uredba Vlade Republike Slovenije ali odlok samoupravne lokalne skupnosti.

(3) S koncesijskim aktom se lahko podeli koncesionarju javno pooblastilo, če tako določa zakon.

23. člen (vsebina koncesijskega akta)

Koncesijski akt vsebuje:

- dejavnosti, ki so predmet koncesije,
- posebno ali izključno pravico, na podlagi katere se izvaja koncesija,
- način podelitve koncesije,
- območje izvajanja koncesije, končne uporabnike predmeta koncesij ter razmerja do uporabnikov,
- začetek in čas trajanja koncesije,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- splošne pogoje za izvajanje koncesije,
- vire financiranja koncesije,
- ureditev nadzora nad izvajanjem koncesije,
- organ, ki opravi izbor koncesionarja,
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe,
- morebitna javna pooblastila koncesionarju in
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje koncesije.

Tretje poglavje

PODELITEV KONCESIJE

24. člen (začetek postopka podelitve koncesije)

Postopek podelitve koncesije se začne s sprejetjem koncesijskega akta.

25. člen
(način podelitve)

Koncesija se podeli s koncesijsko pogodbo, ki jo skleneta koncedent in koncesionar. Koncesijska pogodba se sklene na podlagi predhodno izvedenega konkurenčnega postopka za podelitev koncesije ali neposredno, če so izpolnjeni pogoji iz 51. člena.

- Pravila za sklenitev koncesijske pogodbe po izvedenem konkurenčnem postopku

26. člen
(pravila za sporočanje)

(1) Koncedent lahko, razen pošiljanja objav z elektronskimi sredstvi in zagotavljanja dostopnosti koncesijskih dokumentov v elektronski obliki, za sporočanje in izmenjavo informacij izbere enega ali več od naslednjih načinov sporočanja:

- z elektronskimi sredstvi;
- po pošti ali telefaksu;
- ustno, vključno prek telefona, za sporočanje, ki se ne nanaša na bistvene elemente postopka podelitve koncesije, če je vsebina ustnega sporočila zadostno dokumentirana na trajnem nosilcu;
- osebna izročitev, izkazljiva s potrdilom o prejemu.

(2) Izbrana sredstva sporočanja so splošno dostopna in nediskriminatorna ter ne omejujejo gospodarskih subjektov pri dostopu do postopka podeljevanja koncesije. Orodja in naprave, ki se uporabljajo za sporočanje z elektronskimi sredstvi, ter njihove tehnične lastnosti so interoperabilne z izdelki informacijske in komunikacijske tehnologije v splošni uporabi.

(3) Koncedent pri sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnost ponudb. Vsebino ponudb koncedent pregleda šele po izteku roka za njihovo predložitev.

27. člen
(zaupnost)

Koncedent ne sme razkriti informacij, ki mu jih gospodarski subjekt predloži in označi kot poslovno skrivnost, kot to določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, razen če drug zakon ne določa drugače. Koncedent mora zagotoviti varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke.

28. člen
(jezik v postopku)

Postopek podelitve koncesije poteka v slovenskem jeziku. Na območjih samoupravnih lokalnih skupnosti, kjer sta pri koncedentu poleg slovenskega jezika uradna jezika tudi italijanski oziroma madžarski jezik (v nadaljnjem besedilu: jezik narodne skupnosti), postopek podelitve koncesije teče v slovenskem jeziku in jeziku narodne skupnosti, če ponudnik v tem jeziku predloži ponudbo, oziroma, če ponudnik to zahteva kadarkoli med postopkom.

29. člen
(nomenklature)

V postopkih podeljevanja koncesij se vsa nomenklatura navaja z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil, ki ga določa Uredba (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o enotnem besednjaku javnih naročil (UL L št. 340 z dne 16. 12. 2002, str. 1), nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporabljata postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku

s pregledom – Četrti del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14).

30. člen

(dostopnost koncesijske dokumentacije v elektronski obliki)

(1) Koncedent od datuma objave obvestila o koncesiji z elektronskimi sredstvi omogoči neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do koncesijske dokumentacije, potrebne za pripravo ponudbe. V besedilu obvestila o koncesiji se navede spletni naslov, na katerem je ta dokumentacija dostopna.

(2) Če v ustrezno utemeljenih okoliščinah zaradi izrednih varnostnih ukrepov ali tehničnih razlogov oziroma zaradi izjemne občutljivosti poslovnih informacij, ki zahtevajo zelo visoko raven zaščite, ni mogoče zagotoviti neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi do nekaterih delov koncesijske dokumentacije, koncedent v obvestilu navede, da bodo ti deli koncesijske dokumentacije poslani z neelektronskimi sredstvi, rok za prejem ponudb pa mora biti ustrezno daljši.

(3) Če koncedent pravočasno prejme zahtevo, vsem ponudnikom, ki sodelujejo v postopku podeljevanja koncesije, zagotovi dodatne informacije o koncesijski dokumentaciji najpozneje šest dni pred iztekom roka, ki je določen za prejem ponudb.

31. člen

(vrednost, vrste, oblika in način objave obvestil)

(1) Za vsako koncesijo mora koncedent objaviti obvestilo o koncesiji oziroma namero o načrtovani podelitvi koncesije ter obvestilo o podelitvi koncesije na portalu javnih naročil, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Vrste obvestil so:

- predhodno informativno obvestilo,
- prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost,
- obvestilo o spremembi pogodbe,
- obvestilo o koncesiji,
- obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku in
- obvestilo o podelitvi koncesije.

(3) Koncedent obvestilo v zvezi s koncesijo pripravi in pošlje v objavo portalu javnih naročil. Objava obvestila v Uradnem listu Evropske unije se zagotovi z elektronskimi sredstvi prek portala javnih naročil, če koncedent v obvestilu označi, da je treba obvestilo objaviti tudi v Uradnem listu Evropske unije. Potrdilo o prejemu obvestila, poslanega v objavo, in potrdilo o njegovi objavi z navedbo datuma objave, ki ga izdala portal javnih naročil in Urad za publikacije Evropske unije, šteje kot dokazilo in ga mora koncedent hraniti ter po potrebi predložiti kot dokaz.

(4) Obvestilo iz prvega odstavka tega člena se objavi v celoti v slovenskem jeziku. V drugih uradnih jezikih Evropske unije se objavi povzetek pomembnih elementov obvestila. Imeti mora obliko standardnih obrazcev, ki jih Evropska komisija določi na podlagi prvega odstavka 33. člena Direktive 2014/23/EU. Nabor podatkov, ki jih morajo vsebovati obvestila iz prvega odstavka tega člena, je določen v Prilogi V, VI, VII, VIII in XI Direktive 2014/23/EU.

(5) Stroški objavljanja obvestil na portalu javnih naročil se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, stroški objavljanja obvestil v Uradnem listu Evropske unije pa se krijejo iz proračuna Evropske unije.

(6) Koncedent lahko objavi tudi obvestila o koncesijah, ki jih ni dolžan objaviti po tem zakonu.

32. člen

(pravilo zaporednosti in enakosti objav)

(1) Obvestilo iz prvega odstavka prejšnjega člena se objavi najpozneje pet dni po tem, ko ga je koncedent poslal v objavo. Obvestilo, ki ga je treba objaviti v Uradnem listu Evropske unije, mora biti najprej objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Če koncedent v 48 urah po potrditvi prejema

obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena ne prejme potrdila o objavi v Uradnem listu Evropske unije, se obvestilo lahko objavi na portalu javnih naročil, preden se objavi v Uradnem listu Evropske unije. Pred objavo v Uradnem listu Evropske unije se na portalu javnih naročil lahko objavi tudi predhodno informativno obvestilo, vendar po tem, ko je bilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

(2) Vsebina obvestila, objavljenega na portalu javnih naročil, mora biti enaka vsebini obvestila, objavljenega v Uradnem listu Evropske unije. V obvestilu mora biti naveden datum, ko je bilo obvestilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

33. člen
(predhodno informativno obvestilo)

Z objavo predhodnega informativnega obvestila mora koncedent sporočiti svojo namero o načrtovani podelitvi koncesije za socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU.

34. člen
(prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost)

V primeru iz drugega odstavka 36. člena koncedent posreduje v objavo na portal javnih naročil in če je to glede na vrednost primerno, tudi v Uradni list Evropske unije, prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost isti dan, ko ponudnikom pošlje odločitev o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije.

35. člen
(obvestilo o spremembi koncesijske pogodbe v času njene veljavnosti)

Koncedenti, ki so spremenili koncesijsko pogodbo v primerih iz 2. in 3. točke prvega odstavka 64. člena tega zakona, objavijo to obvestilo na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost potrebno, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, najpozneje v 30 dneh po spremembi.

36. člen
(obvestilo o koncesiji)

(1) Z obvestilom o koncesiji se gospodarske subjekte povabi k sodelovanju v postopkih podeljevanja koncesij.

(2) Ne glede na prvi odstavek koncedent ni dolžan objaviti obvestila o koncesiji, če:

- gradnje ali storitve lahko zagotovi samo določen gospodarski subjekt iz katerega od naslednjih razlogov:
- cilj koncesije je ustvariti ali pridobiti unikatno umetniško delo ali umetniško uprizoritev;
- odsotnost konkurence iz tehničnih razlogov;
- obstoj izključne pravice;
- varstvo pravic intelektualne lastnine in izključnih pravic;
- v predhodnem postopku za podelitev koncesije ni bila predložena nobena ponudba oziroma nobena dopustna ponudba, če prvotni pogoji glede podelitve koncesije niso znatno spremenjeni in je Evropski komisiji na njeno zahtevo poslano poročilo. Dopustna ponudba pomeni ponudbo, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam koncedenta, določeni v koncesijski dokumentaciji, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija.

(3) Izjeme iz druge do četrte alineje 1. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo le, če ni ustrezne alternative ali nadomestila in če odsotnost konkurence ni posledica umetnega omejevanja. Uporabo izjeme je potrebno utemeljiti v koncesijski dokumentaciji.

(4) Koncedent v obvestilu o koncesiji, če to ni mogoče, pa v koncesijski dokumentaciji opiše predviden postopek podelitve koncesije in navede okvirni končni rok postopka.

37. člen

(obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku)

Koncedent objavi obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku, kadar spreminja ali dopolnjuje navedbe v predhodno objavljenem obvestilu ali spreminja ali dopolnjuje koncesijsko dokumentacijo.

38. člen
(obvestila o podelitvi koncesije)

Koncedent najpozneje v 48 dneh po sklenitvi koncesijske pogodbe po izvedenem konkurenčnem postopku ali po neposredni sklenitvi koncesijske pogodbe pošlje v objavo obvestilo o podelitvi koncesije z rezultati postopka podelitve koncesije.

39. člen
(koncesijska dokumentacija)

(1) Koncesijsko dokumentacijo koncedent objavi na portalu javnih naročil ali prek njega. Dokumentacija vsebuje najmanj tiste podatke, ki jih zahteva ta zakon, in osnutek koncesijske pogodbe. Kot del te dokumentacije se štejejo tudi informacije, ki jih posreduje koncedent gospodarskim subjektom, sodelujočim v postopku podelitve koncesije.

(2) Po izteku roka za prejem ponudb koncedent ne sme več spreminjati ali dopolnjevati koncesijske dokumentacije. Informacije, ki jih posreduje koncedent gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, se štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo koncesijske dokumentacije, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvomnost navedbe v tej dokumentaciji.

40. člen
(tehnične in funkcionalne zahteve)

(1) Tehnične in funkcionalne zahteve, ki izhajajo iz študije o upravičenosti podelitve koncesije, opredeljujejo zahtevane značilnosti predmeta koncesije. Opisane so v koncesijski dokumentaciji. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na določen postopek proizvodnje ali zagotavljanja javnih dobrin in storitev, ki so predmet izvajanja koncesije, pod pogojem, da so povezane s predmetom koncesije ter sorazmerne z njeno vrednostjo in cilji. Med temi značilnostmi so lahko na primer raven kakovosti, okoljske in podnebne uspešnosti, zahteve za oblikovanje, prilagojenost vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe) ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, varnostjo ali dimenzijami, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, označevanjem in uporabo nalepk ali navodil za uporabnike.

(2) Če tega ne upravičuje predmet koncesije, v tehničnih in funkcionalnih zahtevah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če brez njih ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta koncesije. Te navedbe morajo vsebovati tudi besedi »ali enakovredni«.

(3) Koncedent ne more zavrniti ponudbe z obrazložitvijo, da ponujeni proizvodi in storitve, ki so predmet koncesije, niso skladni s tehničnimi in funkcionalnimi zahtevami, ki jih je navedel, če ponudnik v svoji ponudbi na kakršen koli ustrezen način dokaže, da predlagane rešitve enako izpolnjujejo tehnične in funkcionalne zahteve.

41. člen
(roki za prejem ponudb)

(1) Minimalni rok za prejem ponudb je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o koncesiji. Koncedent pri določanju rokov za prejem ponudb upošteva kompleksnost koncesije in čas, potreben za pripravo ponudb.

(2) Če se postopek izvaja v zaporednih fazah, je minimalni rok za prejem prvih ponudb 22 dni od datuma, ko je poslano v objavo obvestilo o koncesiji.

(3) Koncedent lahko za pet dni skrajša rok za prejem ponudb iz prvega odstavka tega člena, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi.

(4) Kadar je ponudbe mogoče sestaviti šele po ogledu lokacije na kraju samem, če je ogled lokacije obvezen, ali po pregledu spremne dokumentacije h koncesijski dokumentaciji na kraju samem, se določijo roki za prejem ponudb, ki so daljši od minimalnega roka tako, da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb.

(5) Da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb, koncedent rok za prejem ponudb podaljša v naslednjih primerih:

- če iz kakršnega koli razloga dodatne informacije, čeprav jih je gospodarski subjekt pravočasno zahteval, niso bile predložene najpozneje šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb ali
- če je bila koncesijska dokumentacija bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

(6) Podaljšanje roka mora biti sorazmerno s pomembnostjo informacij ali sprememb.

(7) Če dodatne informacije niso bile pravočasno zahtevane ali je njihov pomen pri pripravi ponudb zanemarljiv, podaljšanje roka ni potrebno.

42. člen (razlogi za izključitev)

(1) Koncedent mora iz sodelovanja v postopku podelitve koncesije izključiti gospodarski subjekt, če je ta pravnomočno obsojen na denarno kazen, oziroma, če je bila osebi, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, pravnomočno izrečena kazen zopora, za naslednja kazniva dejanja, opredeljena v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17; v nadaljnjem besedilu: KZ-1):

- terorizem (108. člen KZ-1),
- financiranje terorizma (109. člen KZ-1),
- ščuvanje in javno poveščevanje terorističnih dejanj (110. člen KZ-1),
- novačenje in usposabljanje za terorizem (111. člen KZ-1),
- spravljanje v suženjsko razmerje (112. člen KZ-1),
- trgovina z ljudmi (113. člen KZ-1),
- kršitev materialnih avtorskih pravic (148. člen KZ-1),
- kršitev avtorskih sorodnih pravic (149. člen KZ-1),
- sprejemanje podkupnine pri volitvah (157. člen KZ-1),
- kršitev temeljnih pravic delavcev (196. člen KZ-1),
- goljufija (211. člen KZ-1),
- protipravno omejevanje konkurence (225. člen KZ-1),
- povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem (226. člen KZ-1),
- oškodovanje upnikov (227. člen KZ-1),
- poslovna goljufija (228. člen KZ-1),
- goljufija na škodo Evropske unije (229. člen KZ-1),
- preslepitev pri pridobitvi in uporabi posojila ali ugodnosti (230. člen KZ-1),
- preslepitev pri poslovanju z vrednostnimi papirji (231. člen KZ-1),
- preslepitev kupcev (232. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tuje oznake ali modela (233. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tujega izuma ali topografije (234. člen KZ-1),
- ponareditev ali uničenje poslovnih listin (235. člen KZ-1),
- izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti (236. člen KZ-1),
- zloraba informacijskega sistema (237. člen KZ-1),
- zloraba notranje informacije (238. člen KZ-1),
- zloraba trga finančnih instrumentov (239. člen KZ-1),
- zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti (240. člen KZ-1),
- nedovoljeno sprejemanje daril (241. člen KZ-1),
- nedovoljeno dajanje daril (242. člen KZ-1),

- ponarejanje denarja (243. člen KZ-1),
- ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev (244. člen KZ-1),
- pranje denarja (245. člen KZ-1),
- zloraba negotovinskega plačilnega sredstva (246. člen KZ-1),
- uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva (247. člen KZ-1),
- izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje (248. člen KZ-1),
- davčna zatajitev (249. člen KZ-1),
- tihotapstvo (250. člen KZ-1),
- zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic (257. člen KZ-1),
- oškodovanje javnih sredstev (257.a člen KZ-1),
- izdaja tajnih podatkov (260. člen KZ-1),
- jemanje podkupnine (261. člen KZ-1),
- dajanje podkupnine (262. člen KZ-1),
- sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje (263. člen KZ-1),
- dajanje daril za nezakonito posredovanje (264. člen KZ-1),
- hudodelsko združevanje (294. člen KZ-1).

(2) Koncedent mora iz sodelovanja v postopku podelitve koncesije izključiti tudi gospodarski subjekt, če pri preverjanju ugotovi, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti plačila obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, in predpisi države koncedenta, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan objave obvestila o koncesiji ali objave namere o podelitvi koncesije znaša 50 eurov ali več. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če na dan objave obvestila o koncesiji ali objave namere o podelitvi koncesije ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne objave obvestila.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek koncedent gospodarskega subjekta ne sme izključiti iz sodelovanja v postopku podelitve koncesije, če le-ta do dneva oddaje ponudbe izpolni svoje obveznosti s plačilom dolgovanj davkov ali prispevkov za socialno varnost, ali pa sklene zavezujoči dogovor o takem plačilu, če je to dovoljeno s predpisi, ki urejajo davčni postopek.

(4) Koncedent mora iz posameznega postopka podelitve koncesije izključiti gospodarski subjekt:

- če mu je bila v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb s pravnomočno odločbo pristojnega organa Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo;
- če se je nad gospodarskim subjektom začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilnega prenehanja po zakonu, ki ureja postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, ali postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, če njegova sredstva ali poslovanje upravlja upravitelj ali sodišče, ali če so njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene, ali če se je v skladu s predpisi druge države nad njim začel tak postopek ali pa je nastal položaj z enakimi pravnimi posledicami;
- če je ta na dan, ko poteče rok za prejem ponudb, izločen iz postopkov oddaje javnih naročil zaradi uvrstitve v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, ki jo na podlagi zakona, ki ureja javno naročanje vodi ministrstvo, pristojno za javna naročila.

(5) Ne glede na določila 2. točke prejšnjega odstavka se koncedent lahko odloči, da iz postopka podelitve koncesije ne izključi gospodarskega subjekta, pri katerem je sodišče pravnomočno odločilo o potrditvi prisilne poravnave.

(6) Koncedent lahko iz sodelovanja v postopku podelitve koncesije izključi gospodarski subjekt tudi v naslednjih primerih, pri čemer v primerih iz 3., 4., 7. in 8. točke tega odstavka lahko izključi gospodarski subjekt ne glede na to, ali je takšno izključitev predvidel v koncesijski dokumentaciji:

- če lahko koncedent na kakršen koli način izkaže kršitev izpolnjevanja obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava. Seznam mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij določa Priloga X Direktive 2014/23/EU;
- če lahko koncedent z ustreznimi sredstvi izkaže, da je gospodarski subjekt zagrešil hujšo

- kršitev poklicnih pravil, zaradi česar je omajana njegova integriteta;
- če lahko koncedent upravičeno sklepa, da je gospodarski subjekt z drugimi gospodarskimi subjekti sklenil dogovor, katerega cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco. Šteje se, da je sklepanje koncedenta iz prejšnjega stavka upravičeno, če organ, pristojen za varstvo konkurence, na podlagi prijave koncedenta v 15 dneh koncedentu sporoči, da bo uvedel postopek ugotavljanja kršitve;
- če nasprotja interesov iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, blažjimi ukrepi;
- če izkrivljanja konkurence zaradi morebitnega predhodnega sodelovanja gospodarskih subjektov pri pripravi koncesijske dokumentacije ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, blažjimi ukrepi;
- če so se pri gospodarskem subjektu pri prejšnji pogodbi o izvedbi javnega naročila, sklenjeni s koncedentom ali prejšnji koncesijski pogodbi, sklenjeni s koncedentom, pokazale precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izpolnjevanju ključne obveznosti, zaradi česar je koncedent predčasno odstopil od prejšnjega naročila oziroma koncesijske pogodbe ali uveljavljal odškodnino ali so bile izvedene druge primerljive sankcije;
- če je gospodarski subjekt namenoma podal zavajajoče informacije, zahtevane zaradi preverjanja odsotnosti razlogov za izključitev ali izpolnjevanja pogojev za sodelovanje, ali če ni razkril teh informacij ali če ne more predložiti dokumentov, ki se zahtevajo kot dokazila;
- če je gospodarski subjekt poskusil neupravičeno vplivati na odločanje koncedenta ali pridobiti zaupne informacije, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku podelitve koncesije, ali je iz malomarnosti predložil zavajajoče informacije, ki bi lahko pomembno vplivale na odločitev o izključitvi, izboru ali podelitvi koncesije.

(7) Koncedent iz postopka podelitve koncesije kadar koli v postopku izključi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom podelitve koncesije ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka tega člena. Koncedent pa lahko kadar koli v postopku izključi tudi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom podelitve koncesije ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz šestega odstavka tega člena.

(8) Gospodarski subjekt, ki je v enem od položajev iz prvega ali šestega odstavka tega člena, lahko koncedentu predloži dokaze, da je sprejel zadostne ukrepe, s katerimi lahko dokaže svojo zanesljivost kljub obstoju razlogov za izključitev. Za zadostne ukrepe šteje plačilo ali zaveza plačati nadomestilo za vso škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem ali kršitvijo, aktivno sodelovanje s preiskovalnimi organi za celotno razjasnitev dejstev in okoliščin ter sprejetje konkretnih tehničnih, organizacijskih in kadrovskih ukrepov, ustreznih za preprečitev nadaljnjih kaznivih dejanj ali kršitev. Pri ocenjevanju ukrepov, ki jih sprejme gospodarski subjekt, koncedent upošteva težo in naravo kaznivega dejanja ali kršitve. Če koncedent oceni, da dokazi, ki jih je predložil gospodarski subjekt, zadoščajo, gospodarskega subjekta ne glede na prvi in šesti odstavek tega člena ne izključi iz postopka podelitve koncesije. Če koncedent oceni, da ukrepi ne zadoščajo, gospodarskemu subjektu pošlje utemeljitev takšne odločitve.

(9) Gospodarski subjekt, ki je bil iz sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali postopkih za podelitev koncesije izključen na podlagi pravnomočne sodbe ali odločbe o prekršku, ki učinkuje v Republiki Sloveniji, v času trajanja izključitve ni upravičen do uporabe možnosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

(10) Kadar pravnomočna sodba za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena ne določa trajanja izključitve iz postopkov podelitve koncesije in koncedent oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z osmim odstavkom tega člena, niso zadostni, koncedent gospodarski subjekt izloči iz postopka podelitve koncesije, če od datuma izreka pravnomočne sodbe za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena še ni preteklo pet let. Koncedent izloči gospodarski subjekt iz postopka podelitve koncesije iz razloga iz šestega odstavka tega člena, če od datuma dejanja ali dogodka iz šestega odstavka tega člena še ni preteklo tri leta in koncedent oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z osmim odstavkom tega člena, niso zadostni.

(1) Koncedent določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti;
- ekonomski in finančni položaj;
- tehnično in strokovno sposobnost.

(2) Kot zahtevo za sodelovanje lahko koncedent gospodarskim subjektom naloži le pogoje iz tega člena. Koncedent v postopek podelitve koncesije vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvajanje koncesije, ki se podeljuje. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom koncesije.

(3) Glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti lahko koncedent od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Seznam poklicnih ali poslovnih registrov v državah članicah Evropske unije določa Priloga XI Direktive 2014/24/EU.

(4) Če morajo imeti gospodarski subjekti določeno dovoljenje ali biti člani določene organizacije, da lahko v svoji matični državi opravljajo določeno storitev, lahko koncedent v postopku podelitve koncesije za storitve od njih zahteva, da predložijo dokazilo o tem dovoljenju ali članstvu.

(5) Glede ekonomskega in finančnega položaja lahko koncedent določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvajanje koncesije.

(6) Kadar je koncesija razdeljena na sklope, se ta člen uporablja za vsak posamezni sklop.

(7) Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko koncedent določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje koncesije v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Koncedent lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami. Koncedent lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če pri gospodarskem subjektu zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivali na izvajanje koncesije.

(8) Koncedent v obvestilu o koncesiji ali predhodnem informativnem obvestilu navede zahtevane pogoje za sodelovanje, ki so lahko izraženi kot najnižja stopnja usposobljenosti, vključno z ustreznimi dokazili.

44. člen (dokazila)

(1) Koncedent lahko zahteva potrdila, izjave in druga dokazila iz tega člena kot dokaz neobstoja razlogov za izključitev iz 42. člena tega zakona in kot dokaz izpolnjevanja pogojev za sodelovanje v skladu s 43. členom tega zakona.

(2) Kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev iz 42. člena tega zakona, koncedent sprejme naslednja dokazila:

- v zvezi s prvim odstavkom 42. člena tega zakona potrdilo iz ustreznega registra, kakršen je sodni register, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev;
- v zvezi z drugim odstavkom 42. člena tega zakona in 2. točko četrtega odstavka 42. člena tega zakona potrdilo, ki ga izda pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi, ki ne sme biti starejša od 30 dni;
- v zvezi s 1. točko četrtega odstavka 42. člena tega zakona potrdilo iz evidence o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jo vodi pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi.

(3) Če država članica ali tretja država dokumentov in potrdil iz prejšnjega odstavka ne izdaja, jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo, če ta v državi članici ali tretji državi ni predvidena, pa z izjavo določene osebe, dano pred pristojnim sodnim ali upravnim organom, notarjem ali pred pristojno

poklicno ali trgovinsko organizacijo v matični državi te osebe ali v državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt.

(4) Podatke, ki se vodijo v uradnih evidencah in ponudnik za njih ni predložil dokazila sam, lahko koncedent preveri v uradni evidenci.

(5) Koncedent preveri pogoje za sodelovanje v zvezi s strokovno in tehnično sposobnostjo ter finančnim in ekonomskim položajem ponudnikov na podlagi njihovih lastnih izjav ter navedb, ki jih morajo priložiti kot dokazila v skladu z zahtevami iz obvestila o koncesiji.

(6) Pred sprejemom odločitve o podelitvi koncesije, mora koncedent preveriti vse izjave in navedbe ponudnika, ki je glede na merila predložil najugodnejšo ponudbo.

45. člen

(uporaba zmogljivosti drugih subjektov)

(1) Gospodarski subjekt lahko za izpolnjevanje pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ter tehnično in strokovno sposobnostjo po potrebi za posamezno koncesijo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo koncesionarja in vodstvenih delavcev podjetja ter izpolnjevanja pogojev v zvezi z ustreznimi poklicnimi izkušnjami pa lahko gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov le, če bodo slednji izvajali del koncesije, za katerega se zahtevajo te zmogljivosti. Če želi gospodarski subjekt uporabiti zmogljivosti drugih subjektov, mora koncedentu dokazati, da bo imel na voljo potrebna sredstva, na primer s predložitvijo zagotovil teh subjektov v ta namen.

(2) Koncedent v skladu s prejšnjim členom preveri, ali subjekti, katerih zmogljivosti namerava uporabiti gospodarski subjekt, izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje in ali zanje obstajajo razlogi za izključitev. Koncedent mora od gospodarskega subjekta zahtevati zamenjavo subjekta, ki ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje ali v zvezi s katerim obstajajo obvezni razlogi za izključitev. Koncedent pa lahko od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta tudi, če v zvezi z njim obstajajo neobvezni razlogi za izključitev.

(3) Če gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, lahko koncedent zahteva, da so gospodarski subjekt in navedeni subjekti skupaj odgovorni za izvedbo koncesije. Pod enakimi pogoji lahko skupina gospodarskih subjektov uporabi zmogljivosti sodelujočih v tej skupini ali drugih subjektov.

46. člen

(merila za izbor)

(1) Koncesija se podeli na podlagi objektivnih meril, ki so skladna z načeli tega zakona. Merila morajo biti določena na način, da se ponudbe ocenijo pod pogoji dejanske konkurence, tako da je mogoče ugotoviti splošne gospodarske koristi, ki jih bo imel koncedent.

(2) Merila za podelitev morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom koncesije. Med drugim lahko vključujejo okoljska ali socialna merila. Merila morajo spremljati podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za podelitev koncesije. V primeru dvoma mora koncedent preveriti točnost informacij in dokazil, ki jih je glede meril za podelitev koncesije predložil ponudnik.

(3) Koncedent našteje merila v padajočem zaporedju glede na pomembnost.

(4) Če koncedent prejme ponudbo, v kateri je predlagana izvirna idejna rešitev z izjemno funkcionalno učinkovitostjo, ki je skrben koncedent ni mogel predvideti, lahko koncedent ne glede na prejšnji odstavek izjemoma spremeni vrstni red meril za podelitev in tako upošteva to inovativno rešitev. Koncedent v tem primeru vse ponudnike obvesti o spremembi zaporedja meril in objavi novo obvestilo o koncesiji ob upoštevanju rokov iz 41. člena tega zakona. Sprememba vrstnega reda ne sme povzročiti diskriminacije.

47. člen
(pogajanja)

(1) V kolikor se namerava koncedent v postopku podelitve koncesije pogajati, mora to namero napovedati v obvestilu o koncesiji.

(2) Predmet koncesije, merila za izbor in pogoji za sodelovanje se med pogajanja ne smejo spreminjati.

(3) Ko namerava koncedent zaključiti pogajanja, obvesti ponudnike o zadnjem krogu pogajanj in določi rok za predložitev končnih ponudb, razen če se pogaja le z enim ponudnikom.

48. člen
(odločba o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije)

(1) Koncedent v roku pet dni po končanem preverjanju in ocenjevanju ponudb obvesti vsakega ponudnika o sprejetih odločitvah v zvezi z izbiro koncesionarja in podelitvijo koncesije.

(2) Odločitev iz prejšnjega odstavka koncedent sprejme najpozneje v roku 90 dni od roka za prejem ponudb in mora vsebovati:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika,
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika,
- v primeru izvedbe pogajanj, kratek opis poteka pogajanj,
- rok, v katerem mora biti sklenjena koncesijska pogodba od pravnomočnosti odločitve in
- odločitev o podelitvi koncesije oziroma razloge za morebitno odločitev, da se koncesija, za katero je bilo objavljeno obvestilo o koncesiji, ne podeli ali da se postopek ponovno začne.

(3) Koncedent se lahko odloči, da nekatere informacije v zvezi z odločitvijo izpusti, če bi objava takšnih informacij ovirala izvajanje zakona ali bi bila drugače v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila upravičenim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali če bi lahko posegala v pošteno konkurenco med njimi.

(4) Neizbrani ponudniki lahko v petih delovnih dneh po prejemu odločitve iz prvega odstavka tega člena na koncedenta naslovijo obrazložen zahtevek za spremembo odločitve, v katerem navedejo razloge za spremembo odločitve.

(5) Koncedent lahko do pravnomočnosti odločitve iz prvega odstavka, z namenom odprave nezakonnosti, po predhodni ugotovitvi utemeljenosti spremembe, svojo odločitev na lastno pobudo, ali na podlagi zahtevka iz prejšnjega odstavka, spremeni in sprejme novo odločitev, s katero nadomesti prejšnjo. Koncedent sprejme novo odločitev upošteva določbe tega člena. Kadar koncedent v skladu s tem odstavkom sprejme novo odločitev o podelitvi koncesije, teče rok za uveljavitev pravnega varstva od dneva vročitve nove odločitve.

(6) Odločitev o izbiri koncesionarja in o podelitvi koncesije postane pravnomočna z dnem, ko zoper njo ni mogoče zahtevati pravnega varstva.

(7) Koncedent o vseh odločitvah v skladu s tem členom obvesti ponudnike v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek.

49. člen
(obdobje mirovanja)

Koncedent do pravnomočnosti odločitve o izbiri koncesionarja in o podelitvi koncesije ne sme skleniti koncesijske pogodbe.

50. člen
(pravno varstvo)

Zoper odločbo o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije je mogoče zaradi vsakega ravnanja koncedenta v postopku podelitve koncesije, ki pomeni ali bi lahko pomenila bistveno kršitev postopka,

začeti upravni spor.

- Pravila za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe

51. člen

(pogoji za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe)

Koncesijska pogodba se lahko neposredno sklene s pravno osebo, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da organi javne oblasti obvladujejo takšno pravno osebo podobno kot lastne službe,
- da pravna oseba izvaja več kot 80 % svoje dejavnosti za organe javne oblasti ali za osebe, ki jih ti organi obvladujejo in
- da v pravni osebi ni neposredne udeležbe zasebnega kapitala, razen v obliki neobvladujoče in nezaviralne udeležbe, ki se zahteva na podlagi zakona.

52. člen

(obvladovanje pravne osebe)

(1) Organ javne oblasti obvladuje pravno osebo, s katero lahko neposredno sklene koncesijsko pogodbo, podobno kot svoje službe, če odločilno vpliva na njene strateške cilje in pomembne odločitve. Šteje se, da odločilno vpliva na njene strateške cilje in pomembne odločitve, če ima v najvišjem organu njenega upravljanja večino glasov. Enako se šteje tudi v primeru, ko jo na enak način obvladuje druga pravna oseba, katero obvladujejo organi javne oblasti.

(2) Pristojni organi javne oblasti dajejo soglasje k statusnim spremembam in statutu pravnih oseb iz prejšnjega odstavka tega člena, k imenovanju njihovega poslovodnega organa ter k njihovim kapitalskim naložbam v druge pravne osebe.

(3) Organ javne oblasti, ki ne obvladuje pravne osebe, kot je določeno v prvem odstavku, lahko s to pravno osebo vseeno neposredno sklene koncesijsko pogodbo, če organ javne oblasti skupaj z drugimi organi javne oblasti obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe in sta izpolnjena tudi pogoja iz druge in tretje alineje prejšnjega člena. Pri tem se šteje, da organi javne oblasti skupaj obvladujejo pravno osebo, če:

- organe odločanja odvisne pravne osebe sestavljajo predstavniki vseh sodelujočih organov javne oblasti, pri čemer lahko posamezni predstavniki zastopajo več ali vse sodelujoče organe javne oblasti,
- ti organi javne oblasti lahko skupaj odločilno vplivajo na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe in
- odvisna pravna oseba nima interesov, ki so v nasprotju z interesi sodelujočih organov javne oblasti.

53. člen

(določanje obsega dejavnosti)

(1) Pri izpolnjevanju pogoja iz druge alineje 51. člena tega zakona se pri določanju odstotka dejavnosti upošteva skupni povprečni promet ali drugo ustrezno merilo, povezano s koncesijo v zadnjih treh letih pred sklenitvijo koncesijske pogodbe.

(2) Če zaradi datuma ustanovitve ali začetka opravljanja dejavnosti pravne osebe iz 51. člena tega zakona ali zaradi reorganizacije njene dejavnosti podatki iz prvega odstavka tega člena niso na voljo ali niso več uporabljivi, zadostuje, da pravna oseba v poslovnem načrtu ali na drug pravno in dejansko primerljiv način izkaže, da je izračun dejavnosti verjeten.

54. člen

(udeležba zasebnega kapitala)

Višino udeležbe zasebnega kapitala v pravni osebi iz 51. člena tega zakona, ki predstavlja njegovo neobvladujočo in nezaviralno udeležbo, določajo predpisi, ki urejajo gospodarske družbe.

55. člen

(skupni izvajalec)

(1) Več organov javne oblasti lahko skupaj neposredno sklene koncesijsko pogodbo s skupnim izvajalcem.

(2) Skupni izvajalec mora za podelitev posebne ali izključne pravice iz prejšnjega odstavka tega člena izpolnjevati pogoje iz 51. člena tega zakona.

56. člen
(upravljanje skupnega izvajalca)

(1) Medsebojna razmerja glede upravljanja skupnega izvajalca uredijo udeleženi organi javne oblasti z medsebojno pogodbo, s katero se lahko dogovorijo, da bodo pristojnosti iz 51. člena tega zakona v razmerju do skupnega izvajalca izvajali vsi udeleženi organi javne oblasti, ali v njihovem imenu samo nekateri ali en sam organ javne oblasti.

(2) Vsak od udeleženih organov javne oblasti sklene s skupnim izvajalcem svojo koncesijsko pogodbo.

- Koncesijska pogodba

57. člen
(koncesijsko razmerje)

(1) S sklenitvijo koncesijske pogodbe se vzpostavi koncesijsko razmerje, ki je razmerje med koncedentom in koncesionarjem glede izvajanja koncesije za gradnje ali koncesije za storitve in pri katerem je na stran koncesionarja preneseno celotno tveganje izvedbe gradnje oziroma izvajanja storitev in tveganje povpraševanja.

(2) Tveganje izvedbe gradnje oziroma izvajanja storitev zajema vsakršno tveganje, ki izvira iz izvajanja nalog podeljenih s koncesijo, vključno z odgovornostjo za škodo, ki nastane z izvajanjem teh nalog. Šteje se, da je to tveganje preneseno na koncesionarja, če mu ni zagotovljena povrnitev naložb in stroškov, ki izvirajo iz izvajanja koncesije.

(3) Operativno tveganje iz prejšnjega odstavka zajema tudi tveganje spremembe pravnega režima tako, da se naloge organa javne oblasti ne izvajajo več s koncesijo.

(4) Tveganje povpraševanja pomeni tveganje spremembe povpraševanja s strani uporabnikov predmeta koncesije. Šteje se, da je tveganje povpraševanja preneseno na koncesionarja, če je pri izvajanju koncesijske pogodbe dejansko izpostavljen tržnim nepredvidljivostim.

58. člen
(sklenitev koncesijske pogodbe)

(1) Po izvedenem postopku izbire koncesionarja koncedent in koncesionar skleneta koncesijsko pogodbo v pisni obliki. Koncesijska pogodba in njene spremembe, ki niso bile sklenjene v pisni obliki, nimajo pravnega učinka.

(2) Če koncesijska pogodba iz razlogov na strani izbranega ponudnika ni bila sklenjena v roku, določenem v odločitvi o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije, se šteje, da koncesijsko razmerje ni nastalo. V tem primeru koncedent odpravi odločitev o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije ter brez ponovnega konkurenčnega postopka sprejme novo odločitev o podelitvi koncesije naslednjemu najugodnejšemu ponudniku, s katerim sklene koncesijsko pogodbo.

(3) Koncesijska pogodba, ki jo podpišeta koncedent in koncesionar, v bistvenih delih ne sme odstopati od osnutka pogodbe iz koncesijske dokumentacije, razen če je bila v postopku podelitve koncesije posamezna določba osnutka pogodbe predmet pogajanj med koncedentom in ponudnikom.

(4) Koncesijska pogodba, ki ni bila sklenjena na način, določen v tem zakonu, ali je bila sklenjena z drugo osebo od tiste, katera je bila izbrana v konkurenčnem postopku, razen v primeru iz drugega odstavka tega člena, je nična.

59. člen
(razmerje do koncesijskega akta)

Koncesijska pogodba, ki je po svoji vsebini v bistvenem nasprotju s koncesijskim aktom, je neveljavna. Če gre za manjša ali nebistvena neskladja, se v tem delu neposredno uporablja koncesijski akt.

60. člen
(vsebina koncesijske pogodbe)

(1) Koncedent in koncesionar uredita medsebojna razmerja s koncesijsko pogodbo, ki mora vsebovati:

- opredelitev, vrsto in obseg koncesije, ki se podeli s to pogodbo,
- način izvajanja koncesije,
- čas trajanja pogodbe,
- način financiranja,
- način in roke plačil,
- obveznosti koncesionarja in koncedenta,
- opredelitev predpisov in ukrepov organa javne oblasti, ki so potrebni za izvajanje koncesije,
- razmerje koncesionarja do uporabnikov,
- način finančnega in strokovnega nadzora s strani koncedenta,
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesijske pogodbe,
- izvajanje koncesije v pogojih višje sile in izrednih razmer,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe,
- obveznosti koncesionarja v zvezi z njegovimi podizvajalci,
- morebitna razmerja v zvezi z uporabo in upravljanjem infrastrukture oziroma stvarnega premoženja ter uporabo blaga in storitev, ki jih da koncesionarju na razpolago koncedent, če so potrebni za izvajanje koncesije,
- morebitno ustanovitev stvarnih pravic na premoženju v lasti koncedenta in prenos stvarnih pravic, ki so potrebne za izvajanje koncesije na koncesionarja,
- dolžnost koncesionarja poročati koncedentu o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje koncesije na način in pod pogoji, določenimi v koncesijskem aktu,
- prenehanje koncesijske pogodbe,
- odgovornost za škodo pogodbenih strank, ki je bila pri izvajanju koncesije povzročena uporabnikom ali tretjim osebam,
- določitev standarda skrbnosti,
- prepoved prenosa koncesije na tretje osebe in
- način reševanja sporov.

(2) S koncesijsko pogodbo se uredijo tudi vsa razmerja, povezana z lastništvom nepremičnin in drugim premoženjem, ki je predmet koncesijske pogodbe in lastništvom nepremičnin in drugega premoženja, ki nastane na podlagi koncesijske pogodbe v času izvajanja in po prenehanju koncesije.

(3) S koncesijsko pogodbo se lahko uredijo tudi druga morebitna medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem koncesije.

61. člen
(način izvajanja koncesijske pogodbe)

(1) Za izvajanje koncesijske pogodbe v skladu z zakonom in drugimi predpisi, koncesijskim aktom in koncesijsko pogodbo se za koncesionarja zahteva najmanj skrbnost dobrega gospodarstvenika.

(2) Koncedent mora izpolnjevati svoje obveznosti do koncesionarja v rokih in na način, kot je določen v koncesijski pogodbi.

62. člen
(izvajanje koncesijske pogodbe v posebnih okoliščinah)

(1) Koncesionar mora izvajati koncesijsko pogodbo tudi v pogojih višje sile, izrednih razmer ali

spremenjenih okoliščin.

(2) Načini izvajanja koncesijske pogodbe v pogojih iz prejšnjega odstavka tega člena se določijo v koncesijski pogodbi.

63. člen (izvajanje koncesije s podizvajalci)

(1) Koncesionar lahko del koncesije odda v podizvajanje.

(2) Za namen tega zakona je podizvajalec gospodarski subjekt, ki je pravna ali fizična oseba in za koncesionarja, s katerim je koncedent sklenil koncesijsko pogodbo, lahko izvaja storitev, ki je neposredno povezana s predmetom koncesijske pogodbe.

(3) Izvajanje dela koncesije s podizvajalcem ne vpliva na odgovornost koncesionarja za izvedbo koncesije, določeno v koncesijski pogodbi.

(4) Če bo ponudnik izvajal koncesijo s podizvajalci, mora v ponudbi:

- navesti vse podizvajalce ter vsak del koncesije, ki ga namerava oddati v podizvajanje,
- kontaktne podatke in zakonite zastopnike predlaganih podizvajalcev.

(5) Koncesionar mora med izvajanjem koncesije koncedenta obvestiti o morebitnih spremembah informacij iz prejšnjega odstavka, in sicer najkasneje v petih dneh po spremembi. V primeru naknadne vključitve novih podizvajalcev mora koncesionar skupaj s predlogom posredovati tudi podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka.

(6) Koncedent mora zavrniti vsakega podizvajalca, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka 42. člena tega zakona, razen v primeru iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona, lahko pa zavrne vsakega podizvajalca tudi, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz šestega odstavka 42. člena tega zakona.

(7) Koncedent lahko zavrne predlog za zamenjavo podizvajalca oziroma vključitev novega podizvajalca tudi, če bi to lahko vplivalo na nemoteno izvajanje ali dokončanje del in če novi podizvajalec ne izpolnjuje pogojev, ki jih je postavil koncedent v koncesijski dokumentaciji. Koncedent mora o morebitni zavrnitvi novega podizvajalca obvestiti koncesionarja najpozneje v desetih dneh od prejema predloga.

(8) Koncesionar mora spoštovati odločitev koncedenta glede zavrnitve podizvajalca iz šestega in sedmega odstavka tega člena.

64. člen (sprememba koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo)

(1) Koncesijska pogodba se lahko med njenim trajanjem spremeni, ne da bi koncedent izvedel nov postopek za podelitev koncesije, v katerem koli od naslednjih primerov:

- če so pogoji, obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij, ne glede na njihovo denarno vrednost, predvideni v koncesijski dokumentaciji in prvotni koncesijski pogodbi na jasen, natančen in nedvoumen način. Predvidene spremembe ali opcije ne smejo spremeniti splošne narave koncesije;
- za dodatne gradnje ali storitve, ki jih izvede prvotni koncesionar, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno koncesijsko pogodbo, če zamenjava koncesionarja ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali instalacijami, zagotovljenimi v okviru prvotne koncesijske pogodbe ter bi koncedentu povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov. Vendar pri koncesijah, ki jih koncedent podeli za izvajanje dejavnosti, ki ni navedena v Prilogi II Direktive 2014/23/EU, povečanje vrednosti ne sme presegati 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj. Te zaporedne spremembe niso namenjene obidu določb tega zakona;
- če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
- sprememba je bila potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben koncedent ni mogel predvideti,

- sprememba ne spreminja splošne narave koncesije,
- pri koncesijah, ki jih koncedent podeli za izvajanje dejavnosti, ki ni na seznamu v Prilogi II Direktive 2014/23/EU in povečanje vrednosti ne presega 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj. Te zaporedne spremembe niso namenjene obidu določb tega zakona;
- če koncesionarja, ki mu je koncedent prvotno podelil koncesijo, zamenja nov koncesionar na način, da drug gospodarski subjekt, ki izpolnjuje prvotno določene pogoje za ugotavljanje sposobnosti, v celoti ali delno nasledi prvotnega koncesionarja po prestrukturiranju podjetja, vključno s prevzemom, združitvijo, pripojitvijo ali insolventnostjo, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb pogodbe in ni namenjeno obidu določb tega zakona;
- če sprememba ne glede na njeno vrednost ni bistvena v skladu s četrtem odstavkom tega člena.

(2) Koncesijska pogodba se lahko prav tako spremeni, ne da bi bilo treba preverjati, ali so izpolnjeni pogoji iz 1. do 4. točke četrtega odstavka tega člena in ne da bi bil potreben nov postopek za podelitev koncesije v skladu s tem zakonom, če je vrednost spremembe nižja od obeh naslednjih vrednosti:

- mejne vrednosti za objavo v Uradnem listu Evropske unije in
- 10 % vrednosti prvotne koncesije.

Ta sprememba ne sme spremeniti splošne narave koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se vrednost oceni na podlagi kumulativne neto vrednosti zaporednih sprememb.

(3) Za namene izračuna vrednosti iz prejšnjega odstavka ter 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena je posodobljena vrednost referenčna vrednost, če koncesijska pogodba vključuje indeksacijsko klavzulo. Če koncesijska pogodba ne vključuje indeksacijske klavzule, se posodobljena vrednost izračuna ob upoštevanju povprečne inflacije v Republiki Sloveniji.

(4) Sprememba koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo se šteje za bistveno spremembo v smislu 5. točke prvega odstavka tega člena, če se zaradi te spremembe koncesijska pogodba znatno razlikuje od prvotno sklenjene. Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena sprememba koncesijske pogodbe v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka podelitve koncesije, omogočili udeležbo drugih gospodarskih subjektov kot tistih, ki jim je bila priznana sposobnost za sodelovanje v postopku podelitve koncesije, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku podelitve koncesije pritegnili še druge gospodarske subjekte,
- sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje koncesijske pogodbe v korist koncesionarja na način, ki ni bil predviden v prvotni koncesijski pogodbi,
- zaradi spremembe je znatno razširjen obseg koncesije ali
- koncesionarja, ki mu je koncedent prvotno podelil koncesijo, zamenja nov koncesionar na način, ki ni skladen s 4. točko prvega odstavka tega člena.

(5) Kadar je pod pogoji iz tega člena dovoljeno spremeniti koncesijsko pogodbo brez izvedbe novega postopka podelitve koncesije, mora koncedent, v kolikor je to potrebno, pred sklenitvijo dodatka h koncesijski pogodbi sprejeti akt o spremembi koncesijskega akta.

65. člen

(načini prenehanja koncesijske pogodbe)

(1) Koncesijska pogodba preneha:

- s potekom časa,
- s prenehanjem koncesionarja,
- z uvedbo stečaja nad koncesionarjem,
- zaradi spremembe pravnega režima,
- z razvezo pogodbe,
- z odpovedjo koncesijske pogodbe,
- z odvzemom koncesije.

(2) V primeru, da koncesijska pogodba preneha iz razlogov iz tretje in šeste alineje prejšnjega odstavka tega člena, mora koncesionar nadaljevati z izvajanjem koncesije po tej pogodbi, dokler

koncedent ne podeli koncesije novemu koncesionarju oziroma ne zagotovi drugega načina izvajanja nalog, ki so bile predmet koncesije. Ta obveznost koncesionarja lahko traja največ eno leto od dneva prenehanja pogodbe.

(3) Neposredno sklenjena koncesijska pogodba preneha tudi, če pogoji, potrebni za sklenitev neposredne pogodbe, niso več izpolnjeni.

66. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe s potekom časa)

Koncesijska pogodba preneha s potekom obdobja, za katerega je bila sklenjena.

67. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe s prenehanjem koncesionarja)

(1) Koncesijska pogodba preneha s prenehanjem koncesionarja.

(2) Če je koncesionar prenehal zaradi pripojitve, združitve ali kakšne druge statusne spremembe in je objektivno možno nadaljevati z izvajanjem pogodbe, pogodba ne preneha.

68. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe z uvedbo stečaja)

(1) Koncesijska pogodba preneha z dnem uvedbe stečaja nad koncesionarjem.

(2) Če koncesionar v stečaju začasno nadaljuje z izvajanjem koncesije na podlagi drugega odstavka 66. člena tega zakona, sredstva, ki mu jih v ta namen dodeli koncedent, niso predmet stečajnega postopka.

69. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe zaradi spremembe pravnega režima)

(1) Koncesijska pogodba preneha, če se spremeni pravni režim tako, da se naloge organa javne oblasti ne izvajajo več s koncesijo.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena se lahko pogodbeni stranki dogovorita, da bo koncesionar še naprej izvajal to dejavnost za koncedenta, vendar pod spremenjenim pravnim režimom. V ta namen lahko skleneta posebno pogodbo, ki pa ni koncesijska pogodba.

70. člen
(prenehanje koncesijske pogodbe z njeno razvezo)

Koncesijska pogodba preneha z njeno razvezo, če pogodbeni stranki sporazumno ugotovita, da ni več razlogov za nadaljevanje koncesijskega razmerja. Pogodbo razvežeta s pisnim sporazumom, v katerem uredita medsebojna razmerja, nastala zaradi prenehanja koncesijske pogodbe.

71. člen
(odpoved koncesijske pogodbe)

Med veljavnostjo koncesijske pogodbe lahko koncedent odpove to pogodbo, če:

- se je koncesija bistveno spremenila, kar terja nov postopek podelitve koncesije,
- je na strani koncesionarja v času podelitve koncesije obstajal razlog za izključitev, iz katerega bi moral biti izključen iz postopka podelitve koncesije,
- je Sodišče Evropske unije po postopku v skladu z 258. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije ugotovilo hujše kršitve obveznosti koncedenta, ki izhajajo iz Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in tega zakona, in zato koncesija ne bi smela biti podeljena koncesionarju ali
- koncesionar ne spoštuje odločitve koncedenta iz osmega odstavka 63. člena tega zakona.

72. člen

(prenehanje koncesijske pogodbe zaradi odvzema koncesije)

Koncesijska pogodba preneha s pravomočnostjo upravne odločbe o odvzemu koncesije.

Četrto poglavje

73. člen

(spremljanje uporabe pravil o podeljevanju koncesij in posredovanje sklenjenih koncesijskih pogodb)

(1) Ministrstvo, pristojno za koncesije, zagotavlja spremljanje uporabe pravil o podeljevanju koncesij. Če ministrstvo, pristojno za koncesije, ugotovi ali prejme informacije, ki nakazujejo posebne kršitve, kot so goljufija, korupcija, nasprotje interesov ali druge nepravilnosti ali sistemske težave pri uporabi pravil, mora o tem obvestiti Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Računsko sodišče Republike Slovenije, Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence, Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojen organ.

(2) Poročilo o spremljanju iz prejšnjega odstavka se pošlje Evropski komisiji, če ta to zahteva.

(3) Ministrstvo, pristojno za koncesije zagotavlja, da so brezplačno na voljo informacije in smernice za razlago in uporabo prava Evropske unije o podeljevanju koncesij ter uporabo predmetnega zakona, ki bi koncedentom in gospodarskim subjektom pomagale pri pravilni uporabi teh pravil.

(4) Koncedent mora v osmih dneh po sklenitvi posredovati kopijo koncesijske pogodbe ministrstvu, pristojnemu za koncesije, ki na podlagi pridobljenih podatkov vodi evidenco o sklenjenih koncesijskih pogodbah, ki vsebuje naslednje podatke:

- naziv ter sedež pogodbenih strank,
- opis predmeta koncesije,
- investicijsko vrednost projekta, kadar gre za koncesijo gradenj,
- datum sklenitve pogodbe in
- trajanje koncesije.

(5) Koncedent je zavezan posredovati ministrstvu, pristojnemu za koncesije, podatke o kakršni koli spremembi v zvezi s koncesijsko pogodbo. Podatke o spremembi mora koncedent posredovati v roku osmih dni od uveljavitve spremembe.

Peto poglavje NADZOR

74. člen (prekrškovni organ)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona, kot prekrškovni organ, izvaja Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljnjem besedilu: Urad).

(2) Kadar Urad v skladu s tem zakonom ugotavlja pogoje za začetek postopka o prekršku zoper odgovorno osebo organa javne oblasti ali zbira dodatne dokumente in dokaze o morebitnem prekršku organa javne oblasti in njegovih odgovornih oseb, mora organ javne oblasti in njegove odgovorne osebe Uradu najpozneje v treh delovnih dneh po prejemu njenega pisnega poziva odstopiti vse dokumente in dokaze, na odstop katerih jih je Urad pozval.

Šesto poglavje KAZENSKÉ DOLOČBE

75. člen (kazenske določbe za koncedenta)

(1) Z globo od 500 do 2.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba v državnem organu oziroma samoupravni lokalni skupnosti, če koncedent:

- izbere način določitve vrednosti koncesije na način, da bi se zaradi nižje ocenjene vrednosti izognil objavi v Uradnem listu Evropske unije (21. člen);

- podeli koncesijo brez izvedbe konkurenčnega postopka, razen v primerih, ko zakon to dopušča;
- ne pošlje v objavo obvestil iz 33., 35., 36., 37. in 38. člena tega zakona, čeprav ga k temu zavezuje ta zakon;
- podeli koncesijo ali sklene koncesijsko pogodbo s ponudnikom, za katerega obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka 42. člena tega zakona;
- iz razlogov na njegovi strani ne sklene pogodbe z izbranim ponudnikom v roku iz četrte alineje drugega odstavka 48. člena;
- ne upošteva obdobja mirovanja, čeprav ga k temu zavezuje ta zakon (49. člen);
- med izvajanjem koncesije spremeni koncesijsko pogodbo v nasprotju s tem zakonom (64. člen).

(2) Z globo od 100 do 1.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba v državnem organu oziroma samoupravni lokalni skupnosti, če koncedent:

- ne upošteva rokov za objavo in prejem ponudb, opredeljenih v tem zakonu (35., 38. in 41. člen);
- opredeli določbe koncesijske pogodbe tako, da v bistvenih elementih odstopajo od določb iz koncesijske dokumentacije in koncesijskega akta (58. člen);
- ne zagotovi dostopnosti koncesijske dokumentacije v elektronski obliki (30. člen);
- ne odstopi dokumentov ali dokazov prekrškovnemu organu skladno z njegovim pozivom (74. člen);
- ne posreduje kopije koncesijske pogodbe ministrstvu, pristojnemu za koncesije (četrti odstavek 73. člena) oziroma ne posreduje podatkov o kakršni koli spremembi v zvezi s koncesijsko pogodbo (peti odstavek 73. člena).

Sedmo poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

76. člen (vzpostavitev razmerja)

V kolikor se ob uveljavitvi tega zakona koncesija že izvaja, koncesijska pogodba pa ni sklenjena, morata koncedent in koncesionar koncesijsko pogodbo, ki bo skladna s tem zakonom, skleniti v roku enega leta od uveljavitve tega zakona. V nasprotnem primeru posebne ali izključne pravice, na podlagi katerih se izvaja koncesija, ugasnejo.

77. člen (obstoječe koncesijske pogodbe)

Koncesijske pogodbe, sklenjene do dneva uveljavitve tega zakona, ostanejo v veljavi.

78. člen (zaključek postopkov)

Postopki za podelitev koncesij, pri katerih je bil na dan uveljavitve tega zakona že objavljen javni razpis, se nadaljujejo po prejšnjih predpisih.

79. člen (uskladitev obvestil za objavo v Uradnem listu)

Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., mora v sodelovanju s pristojnim ministrstvom uskladiti vsebino obvestil iz drugega odstavka 31. člena tega zakona ter na portalu javnih naročil zagotoviti objavo teh obvestil najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi zakona.

80. člen (prenehanje uporabe)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se za podeljevanje koncesij po tem zakonu prenehajo uporabljati določbe drugega odstavka 30. člena, drugega odstavka 31. člena, 32. do 39. člena, 42. člena, 46. in 47. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se navedene določbe uporabljajo za dokončanje postopkov iz 78. člena tega zakona.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe četrtega odstavka 42. člena ter tretjega odstavka 44.j člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05- uradno prečiščeno besedilo, 15/08- ZPacP, 23/08, 58/08-ZZdrS -E, 77/08- ZDZdr, 40/42- ZUJF, 14/13, 88/16 - ZdZPZD in 64/17).

81. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Ta člen določa, kaj je predmet urejanja tega zakona in katere direktive se z njim prenašajo v naš pravni red. Zakon o postopkih za podeljevanje koncesij je sistemski zakon, ki ureja postopkovna pravila za podeljevanje vseh koncesij razen ko je uporaba le-teh izključena. Zakon prav tako ureja vsebino koncesijske pogodbe, možnosti njenih sprememb ter prenehanje.

K 2. členu:

Določbe drugega člena določajo definicije pojmov, uporabljenih v tem zakonu. Posledica težav pri razlagi pojmov koncesija in javno naročilo je nenehna pravna negotovost med zainteresiranimi stranmi. Zato je potrebno jasneje opredeliti koncesijo, zlasti v povezavi s pojmom operativnega tveganja. Glavna značilnost koncesije, torej pravica do koriščenja gradnje ali pravica opravljanja storitev vedno pomeni prenos gospodarskega operativnega tveganja na koncesionarja, kar lahko tudi pomeni, da naložbe in stroški, ki nastanejo pri izvajanju gradenj ali storitev, pod običajnimi pogoji delovanja ne bodo v celoti povrnjeni, čeprav del tveganja še vedno nosi koncedent. Uporaba posebnih pravil, ki urejajo podeljevanje koncesij, ne bi bila upravičena, če bi se s tem razbremenil gospodarski subjekt morebitnih izgub tako, da bi se mu jamčilo minimalne prihodke, ki bi bili enaki ali višji od naložb in stroškov, ki so mu nastali pri izvajanju pogodbe. Hkrati je potrebno pojasniti, da bi bilo treba nekatere storitve, ki jih izključno poplača koncedent, uvrstiti med koncesije, če je povrnitev naložb in stroškov, ki so gospodarskemu subjektu nastali pri izvedbi gradnje ali opravljanju storitve, odvisno od dejanskega povpraševanja po storitvah ali sredstvih oziroma od njihove dobave.

Jasno je poudarjena razlika med posebno in izključno pravico, kjer je prva podeljena več gospodarskim subjektom, druga pa le enemu, posledica podelitve obeh pa je omejevanje možnosti drugih subjektov za opravljanje določene dejavnosti, za katero je bila pravica podeljena.

Zaradi različnih oblik uporabe pojma koncesije je treba pojasniti, kaj je koncesija za gradnje in koncesija za storitve.

Glavna materija zakona je postopek podelitve koncesije ter pogodba, zato so v 2. členu opredeljene stranke v različnih fazah postopka ter pogodbene stranke.

K 3., 4., 5., 6. in 7. členu

Z enotno uporabo načel iz Pogodbe o delovanju Evropske unije v vseh državah članicah se odpravlja izkrivljanje notranjega trga, spodbuja se učinkovitost javne porabe, olajšuje enakopraven dostop in sodelovanje malih in srednjih podjetij pri podeljevanju koncesij, tako na lokalni ravni kot na ravni Unije. V postopkih podeljevanja koncesij je potrebno slediti še načelom, ki iz teh načel izhajajo, kot so načelo enakopravne obravnave, načelo nediskriminacije, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti.

Načelo učinkovitosti in gospodarnosti zavezuje vse akterje k učinkovitemu in gospodarnemu ravnanju. V tem okviru posebej nalaga organom javne oblasti, da pri izbiri načina izvajanja nalog iz svoje pristojnosti izberejo tisti način, ki ob enakih rezultatih zahteva najnižja finančna sredstva, pri oceni katerih se ne upošteva zgolj strogo ekonomski, temveč tudi drugi ekonomski, okoljski in socialni učinki, kot je npr. vpliv izbire načina izvajanja nalog iz pristojnosti javnega organa na zaposlovanje lokalnega prebivalstva.

Zaradi ustrezne vključitve okoljskih in socialnih zahtev ter zahtev s področja dela v postopke podeljevanja koncesij je pomembno, da gospodarski subjekti izpolnjujejo obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki veljajo na kraju izvajanja gradenj ali opravljanja storitev in ki izhajajo iz zakonov, uredb, odredb in sklepov, sprejetih na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije, pa tudi iz kolektivnih pogodb, če so takšna pravila in njihova uporaba skladni s pravom Evropske unije. Pri podeljevanju koncesij je treba upoštevati tudi obveznosti, ki izvirajo iz mednarodnih sporazumov, ki so jih ratificirale vse države članice, pri čemer to ne sme preprečiti uporabe za delavce ugodnejših pogojev zaposlitve.

K 8. členu

V členu je določeno, da je koncedent lahko le država ali samoupravna lokalna skupnost oziroma več samoupravnih lokalnih skupnosti. To pomeni, da ostali javni subjekti (javni zavodi, javne agencije, javna podjetja, javni skladi) ter ostali naročniki po javnonaročniški zakonodaji ne morejo sklepati koncesijskih pogodb.

V primeru, ko je koncedent država, mora vsa pripravljalna dejanja in postopek podelitve izvesti pristojno resorno ministrstvo.

K 9. členu

Gospodarski subjekt je skupen izraz za osebe, fizične in pravne, ki so morebitni ponudniki za izvajanje koncesij gradenj ali koncesij storitev. Pojem gospodarski subjekt je treba razlagati dovolj široko, da zajame katero koli osebo, ki na trgu ali v postopku podelitve koncesije ponuja izvedbo gradenj ali opravljanje storitev ne glede na to, v kateri pravni obliki se ta oseba odloči delovati. Pojem gospodarski subjekt tako zajema vse gospodarske družbe, podružnice, hčerinske družbe, partnerstva, zadruga, univerze in druge oblike subjektov.

Koncedent pogojev za sodelovanje ponudnikov v postopkih podeljevanja koncesij ne sme povezovati z zahtevo, da je ponudnik lahko zgolj pravna ali zgolj fizična oseba. Lahko pa zahteva v okviru pogojev za sodelovanje, da ponudniki navedejo, s katerimi kadri, ki so strokovno usposobljeni, bo izvajal koncesijo oziroma navede, katere osebe bodo odgovorne za izvajanje koncesije. Če nastopajo na strani ponudbe povezani ponudniki, koncedent za kandidiranje v postopku od teh ponudnikov ne sme zahtevati kakršnega koli pravno-formalnega povezovanja. Zadošča torej, da taki ponudniki navedejo, da se bodo povezali v primeru podelitve koncesije. Tudi od izbrane skupine ponudnikov lahko koncedent zahteva, da se povežejo v pravno-formalno obliko le, če je to nujno povezano z izvajanjem koncesije. Koncedentom mora biti omogočeno tudi, da izrecno določijo, kako naj bi skupine gospodarskih subjektov izpolnile zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti, ki jih morajo izpolniti gospodarski subjekti, ki sodelujejo samostojno. Za izvajanje koncesije s strani skupin gospodarskih subjektov utegne biti potrebno določiti pogoje, ki jih posameznim udeležencem ni treba izpolnjevati. Takšni pogoji, ki bi jih morali upravičevati objektivni razlogi in bi morali biti sorazmerni, bi lahko na primer zajemali zahtevo po imenovanju skupnega predstavnika ali vodilnega partnerja za namene postopka podelitve koncesije ali zahtevo po informacijah o njihovi sestavi.

K 10. členu

Glede na to, da gre za sistemski zakon s splošno veljavo, je potrebno izrecno izvzeti področja, na katerih se ta zakon ne uporablja.

Že iz Direktive 2014/23/EU izhaja, da je pravica države oziroma organov oblasti, da se odločijo o načinu izvajanja nalog iz svoje pristojnosti. Tako lahko za izvajanje teh nalog na primer ustanovi javni zavod, javni gospodarski zavod, javni sklad, javno agencijo ali drugo osebo javnega prava, ki ni gospodarska družba (npr. Nacionalni laboratorij za okolje in hrano, Nacionalni veterinarski inštitut, Kmetijski inštitut Slovenije), zato podelitev koncesije po postopku iz tega zakona v teh primerih ni potrebna. Prav tako se ta zakon ne uporablja za negospodarske storitve splošnega pomena (npr. policija, pravosodje in zakonsko določeni sistemi socialne varnosti, najmanjši obseg zdravstvenega varstva živali, ki se financira iz proračunskih sredstev, za katere ne veljajo posebna evropska zakonodaja ali pravila notranjega trga in pravila o konkurenci (vir: https://ec.europa.eu/info/topics/single-market/services-general-interest_sl) če so kot take opredeljene v področnem zakonu. Zakon se ne uporablja tudi za postopke za podeljevanje koncesij, ki so podeljene v skladu z mednarodnimi sporazumi, pravili mednarodnih organizacij in ostalimi obveznostmi mednarodnega prava. Zakon se tudi ne uporablja v primerih, ko bi bil, zaradi uporabe teh pravil, ogrožen bistven varnostni interes države.

Zgolj financiranje dejavnosti, zlasti prek nepovratnih sredstev, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ne porabijo za predvidene namene, ne spada v področje uporabe tega

zakona. Poleg tega ureditve, v katerih se vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo določene pogoje, brez kakršne koli selektivnosti, dovoli opravljanje neke naloge, niso uvrščene med koncesije. Takšni sistemi običajno temeljijo na odločitvi organa, v kateri so določeni transparentni in nediskriminatorni pogoji, pod katerimi imajo gospodarski subjekti stalen dostop do opravljanja določenih storitev (kot npr. socialne storitve, veterinarske storitve, ki niso v mreži javne veterinarske službe), tako da lahko potrošniki izbirajo med temi gospodarskimi subjekti.

Prav tako med koncesije ne spadajo akti organa, na primer dovoljenja in licence, pri katerih država določi pogoje za izvajanje gospodarske dejavnosti, tudi pogoj izvedbe določenih del ter se običajno dodelijo na zahtevo gospodarskega subjekta in ne na pobudo koncedenta, pri tem pa ima gospodarski subjekt možnost, da odstopi od izvedbe gradnje ali opravljanja storitev (npr. koncesija za prirejanje posebnih iger na srečo, koncesija za posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, koncesijo za izvajanje storitev za trg dela, vodne pravice in koncesije za rabo vode po 136. členu in smiselni uporabi 138. člena Zakona o vodah). V nasprotju z navedenimi akti so v koncesijskih pogodbah določene vzajemno zavezujoče obveznosti, pri katerih je treba gradnje ali storitve izvajati v skladu s posebnimi pravno izvršljivimi zahtevami, ki jih določi koncedent. Poleg tega med koncesije v smislu tega zakona niso uvrščeni sporazumi o pravici gospodarskega subjekta do uporabe nekaterih javnih domen ali virov na podlagi zasebnega ali javnega prava, na primer zemljišč ali kakršne koli lastnine (npr. v sektorju pristanišč ali letališč), pri katerih država ali samoupravna lokalna skupnost določi samo splošne pogoje za njihovo uporabo, ne naroči pa konkretnih gradenj ali storitev (to so običajno zakupne pogodbe).

Med koncesije tudi ne spadajo sporazumi, ki podeljujejo služnostne pravice prehoda v zvezi z uporabo javnih nepremičnin zaradi zagotavljanja ali upravljanja fiksnih linij ali omrežij za opravljanje javne storitve, če iz teh sporazumov ne izhaja obveznost dobave ter če ne določajo, da koncedent pridobi storitev zase ali za končne uporabnike. Med koncesijske pogodbe po tem zakonu se ne štejejo pogodbe za pridobivanje in razpolaganje z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju države ter obremenjevanje vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju države s stvarnimi pravicami. Pogodbe, ki ne zajemajo plačil izvajalcu, ki je plačan na podlagi reguliranih tarif, izračunanih tako, da krijejo vse stroške in naložbe izvajalca pri opravljanju storitve, niso zajete s tem zakonom.

K 11. členu

Člen izrecno določa, da se v skladu z Direktivo 2014/23/EU, uporablja ta zakon za postopke za podelitev koncesije za raziskovalen in razvojne storitve, ki so določene s kodami CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 in 73430000-5, pri čemer morata biti kumulativno izpolnjena pogoja, da ima koristi od njih izključno koncedent za uporabo pri izvajanju lastne dejavnosti in da je ta za to opravljeno storitev edini plačnik.

K 12. členu

Nekatere storitve (socialne, zdravstvene, izobraževalne) se opravljajo v posebnih okvirih posamezne države, ki se med državami članicami zaradi različne kulturne tradicije zelo razlikujejo. Zaradi pomembnosti kulturnega okvira in občutljivosti teh storitev je državi zagotovljena prosta presoja, da organizira izbor ponudnikov teh storitev tako, kot je po njenem mnenju najustreznejše. To pomeni, da lahko pri izboru ponudnikov uporabi posebna merila za kakovost, kot so merila iz prostovoljnega evropskega okvira kakovosti za socialne storitve, ki ga je pripravil Odbor Evropske unije za socialno zaščito, lahko pa država te storitve še naprej opravlja sama ali pa njihovo opravljanje organizira tako, da ne sklene koncesijskih pogodb (na primer samo s financiranjem takih storitev ali podelitvijo licenc oziroma dovoljenj vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih predhodno določi, brez omejitev ali kvot, če tak sistem zagotavlja ustrezno upoštevanje načela transparentnosti in načela nediskriminacije).

Za koncesije za storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU je torej primerna posebna ureditev. Obveznost izvedbe pripravljalnih dejanj je pomembna zaradi utemeljitve ustreznosti izvajanja teh storitev s podelitvijo koncesije. Pripravljalna dejanja so torej v teh primerih namenjena temu, da se pripravi celovita analiza in študija potreb po teh storitvah in ugotovi najustreznejši način izvajanja teh storitev. Z obvezno objavo predhodnega informativnega obvestila in obvestila o podelitvi koncesije se zagotavlja obveščeno morebitnih ponudnikov o poslovnih priložnostih ter vseh zainteresiranih oseb o številu in vrsti podeljenih koncesij. Z uporabo določb o pravnem varstvu pa se tudi v tem postopku

podelitve koncesije zagotavlja ustrezna zaščita ponudnikov.

K 13. členu

Koncedent si lahko pridrži pravico, da k sodelovanju v postopkih podelitve koncesij povabi le invalidska podjetja in gospodarske subjekte, katerih glavni cilj je družbeno in poklicno vključevanje invalidnih ali prikrajšanih oseb. Takšno namero mora napovedati v koncesijski dokumentaciji (obvestilu o koncesiji oziroma v predhodnem informativnem obvestilu), kadar gre za socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU.

K 14. členu

Ta zakon se uporablja za podeljevanje vseh koncesij, ne glede na vrednost koncesije. Zaradi zagotavljanja transparentnosti je potrebno objaviti vsako obvestilo o koncesiji na portalu javnih naročil, če pa je vrednost koncesije brez DDV enaka ali višja od 5.548.000 eurov, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije.

K 15. členu

Koncesije z zelo dolgim obdobjem trajanja lahko povzročijo zapiranje trga in posledično ovirajo prost pretok storitev in svobodo ustanavljanja, zato je za preprečevanje zapiranja trga in omejevanja konkurence potrebno omejiti trajanje koncesije.

Pri koncesijah z obdobjem trajanja, daljšim od pet let, je obdobje trajanja omejeno na obdobje, v katerem lahko koncesionar upravičeno pričakuje, da se mu bo pod običajnimi pogoji delovanja povrnila naložba, opravljena za izvajanje gradenj in storitev in bo vloženi kapital prinesel primeren dobiček, pri čemer se upošteva operativno tveganje, povezano z doseganjem določenih pogodbenih ciljev, h katerim se zaveže koncesionar. Ocena mora biti veljavna v trenutku podelitve koncesije, upoštevajo pa se začetne in poznejše naložbe, za katere se šteje, da so potrebne za izvajanje koncesije, zlasti stroški za infrastrukturo, avtorske pravice, patenti, oprema, logistika, zaposlovanje in usposabljanje osebja ter začetni stroški. Najdaljše obdobje trajanja koncesije bi moralo biti navedeno v koncesijski dokumentaciji, razen, če je trajanje eno od meril za podelitev koncesije. Koncedent lahko podeli koncesijo za obdobje, ki je krajše od obdobja, potrebnega za povrnitev naložb, pod pogojem, da zaradi s tem povezanega nadomestila ni odpravljeno operativno tveganje.

K 16. členu

V členu so določena pravila glede podelitve mešanih koncesij.

V primeru mešanih koncesij je potrebno pravila za podelitev določiti glede na glavni predmet, če so različni sestavni deli objektivno neločljivi. Ločljivost ali neločljivost različnih delov se določa za vsak primer posebej, pri čemer ne zadošča sam namen koncedenta, da se različni vidiki koncesije obravnavajo kot neločljivi, temveč je potrebno ta namen podpreti z objektivnimi dokazi. Taka upravičena potreba bi lahko bila prisotna v primeru gradnje ene same stavbe, del katere bi neposredno uporabljal koncedent, drugi del pa se bi upravljal s koncesijo, npr. za zagotavljanje javnih parkirnih mest. Potreba po podelitvi mešane koncesije se lahko pojavi zaradi razlogov tehnične ali pa gospodarske narave.

Pri mešanih koncesijah, ki jih je mogoče ločiti, ima koncedent seveda vedno možnost, da za posamezne dele podeli ločene koncesije.

K 17. členu

Ta člen, z namenom odprave oziroma omejitve korupcijskih tveganj pri izbiri koncesionarja določa, da mora uslužbenec ali druga oseba, ki vodi, sodeluje ali odloča na katerikoli stopnji postopka podelitve koncesije, svojega predstojnika nemudoma obvestiti o morebitnem nasprotju interesov. Pri tem zakon opredeljuje, v katerih primerih se za uslužbenca oziroma drugo osebo šteje, da je povezana s ponudnikom, kateremu se podeljuje koncesija. Če je uslužbenec oziroma druga oseba, ki sodeluje v

postopku podelitve koncesije, pri čemer je pojem sodelovanja treba razumeti tudi v smislu svetovanja, povezan s tem ponudnikom, mora predstojnik sprejeti potrebne ukrepe, da se kljub povezavi zagotovita enakopravna obravnava ponudnikov in zakonita podelitev koncesije. Oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije, mora pred izdajo odločitve o izbiri, vse osebe, sodelujoče v postopku, pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku bo podeljena koncesija.

S tem členom se koncedentu omogoča tudi, da od izbranega koncesionarja zahteva, da mu ta razkrije podatke o svojih ustanoviteljih in lastnikih, njihove lastniške deleže in morebitne poslovne povezave, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.

K 18. členu

Da se postopek podelitve koncesije lahko začne, so potrebne nekatere predhodne aktivnosti koncedenta, izvedba t.i. pripravljalnih dejanj, med katera sodijo zlasti imenovanje strokovne komisije, izdelava študije upravičenosti podelitve koncesije in ocena vrednosti koncesije, med pomembna pripravljalna dejanja pa spada tudi sprejem koncesijskega akta.

Pri izvajanju teh pripravljalnih dejanj je v odvisnosti od vrste in predmeta koncesije, potrebno upoštevati določbe tega zakona, področnih zakonov ter drugih predpisov.

K 19. člen

Določba tega člena nalaga koncedentu imenovanje strokovne komisije. Glede na to, da v primeru, ko je koncedent država, vsa dejanja v zvezi s podelitvijo koncesije izvede pristojno resorno ministrstvo, imenuje strokovno komisijo predstojnik resornega ministrstva, v primeru, ko je koncedent samoupravna lokalna skupnost, pa jo imenuje župan. S sklepom o imenovanju strokovne komisije, katere člani morajo biti strokovnjaki pravne, ekonomske ter tehnične ali druge ustrezne smeri (odvisno od predmeta koncesije), se določi tudi obseg dela komisije. Vloga komisije je strokovna pomoč koncedentu, lahko že v fazi pripravljalnih dejanj, pri izvedbi postopka podelitve koncesije, pregledovanju, ocenjevanju in vrednotenju prejetih ponudb in utemeljitvi izbire ponudbe. Poudarek pri tem je na strokovnosti, v nobenem primeru pa strokovna komisija ne more nase prevzeti odgovornosti za odločitve, ki jih v zvezi s podelitvijo koncesije sprejema koncedent. Za pravilno izvedbo postopka podelitve koncesije, ne glede na imenovanje strokovne komisije, odgovarja koncedent. Komisija mora o vseh opravljenih dejanjih voditi zapisnik.

K 20. členu

V sklopu pripravljalnih dejanj je potrebno izdelati študijo upravičenosti podelitve koncesije, s katero se utemelji javni interes, ugotovi določene vplive in učinke koncesije ter usklajenost z razvojnimi dokumenti. Določajo se obvezne sestavine študije.

Študija mora vedno vsebovati navedbe o vrsti in predmetu koncesije, minimalne pogoje sposobnosti gospodarskega subjekta, trajanje koncesije in po potrebi vse ostale podatke, potrebne za izdelavo koncesijske dokumentacije.

K 21. členu

Pri podeljevanju koncesij je ocena vrednosti koncesije pomembna zlasti zaradi mejne vrednosti za objavo obvestila o koncesiji v Uradnem listu Evropske unije. Iz določb tega zakona namreč izhaja, da se vsa obvestila o koncesiji, ne glede na vrednost, objavijo na portalu javnih naročil, v primeru, da je vrednost koncesije brez DDV enaka ali višja od 5.225.000 eurov, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije. Ocena velja, ko je poslano obvestilo o koncesiji oziroma namera o načrtovani podelitvi koncesije.

Vrednost koncesije je celoten promet koncesionarja brez DDV med trajanjem pogodbe kot nadomestilo za izvedbo gradenj in storitev, pa tudi blago, povezano z gradnjami in storitvami. Oceni ga koncedent. V členu je podrobneje navedeno, kaj je potrebno upoštevati pri ocenjevanju vrednosti koncesije.

V kolikor bi vrednost koncesije ob podelitvi le-te bila višja za več kot 20% od ocenjene vrednosti in bi s tem presegla prag za objavo obvestila o koncesiji v Uradnem listu Evropske unije, pa to obvestilo ni bilo objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, mora koncedent ponoviti postopek in obvestilo o koncesiji oziroma namero o podelitvi koncesije objaviti tudi v Uradnem listu Evropske unije.

K 22. členu

S koncesijskim aktom, ki ga v primeru, da je koncedent država, sprejme vlada v obliki uredbe, v primeru, da je koncedent samoupravna lokalna skupnost, pa predstavniški organ samoupravne lokalne skupnosti v obliki odloka, se določi predmet in pogoje izvajanja posamezne koncesije, začne se postopek podelitve koncesije.

K 23. členu

V členu je navedeno, kaj je vsebina koncesijskega akta.

K 24. členu

Člen določa s katerim dejanjem se razume, da se je postopek podelitve koncesije začel.

K 25. člen

Člen določa način podelitve koncesije. Koncesija se podeli s koncesijsko pogodbo, ki jo skleneta koncedent in koncesionar. Koncesijsko pogodbo je skladno s tem zakonom možno skleniti na podlagi predhodno izvedenega konkurenčnega postopka, ali pa neposredno s subjektom, katerega koncedent obvladuje kot lastne službe, ki izvaja več kot 80 % svoje dejavnosti za koncedenta in v njem ni neposredne udeležbe zasebnega kapitala, razen v obliki neobvladujoče in nezaviralne udeležbe, ki se zahteva na podlagi zakona.

Ta člen je pomemben za razmejitev med dvema postopkoma podelitve koncesije, pri čemer je kot glavni postopek predviden konkurenčni postopek podelitve koncesije, v izjemnih primerih, ko so izpolnjeni vsi pogoji iz 50. člena tega zakona, pa se lahko koncesijsko pogodbo sklene neposredno.

K 26. členu

Z elektronskimi informacijskimi in komunikacijskimi sredstvi se lahko zelo poenostavi objava obvestil o koncesijah ter povečajo učinkovitost, hitrost in transparentnost postopkov podeljevanja koncesij. Ta člen določa obveznost pošiljanja objav z elektronskimi sredstvi in zagotavljanje dostopnosti koncesijske dokumentacije v elektronski obliki, kar znatno povečuje možnost gospodarskih subjektov za sodelovanje v postopkih podeljevanja koncesij na celotnem notranjem trgu. Koncedent mora uporabljati elektronska komunikacijska sredstva, ki so nediskriminatorna, splošno dostopna in interoperabilna s proizvodi informacijsko-komunikacijske tehnologije v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne omejujejo dostopa do postopkov podeljevanja koncesij.

K 27. členu

Javnost oziroma zaupnost pri podeljevanju koncesij je v prvi vrsti povezano s podatki, ki jih koncedentu da gospodarski subjekt in jih označi kot poslovno skrivnost. Takih podatkov koncedent ne sme objaviti oziroma razkriti, varovati pa mora tudi osebne in tajne podatke.

K 28. členu

Za postopek izbire koncesionarja je določeno, da le-ta poteka v slovenskem jeziku in tudi v italijanskem in madžarskem jeziku na dvojezičnih območjih.

K 29. členu

Člen ureja navajanje nomenklature v postopku podeljevanja koncesij z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil.

K 30. členu

Ta člen določa obveznost koncedenta, da zagotavlja neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do koncesijske dokumentacije, potrebne za pripravo ponudbe. V besedilu obvestila o koncesiji se navede spletni naslov, na katerem je ta dokumentacija dostopna. Določa tudi izjemo od te zahteve, ki je dopustna samo v primeru ustrezno utemeljenih okoliščin zaradi izrednih varnostnih ukrepov ali tehničnih razlogov oziroma zaradi izjemne občutljivosti poslovnih informacij, ki zahtevajo zelo visoko raven zaščite.

Določena je tudi obveznosti koncedenta, da mora v primeru, da pravočasno prejme zahtevo, vsem ponudnikom, ki sodelujejo v postopku podeljevanja koncesije, zagotovi dodatne informacije o koncesijski dokumentaciji najpozneje šest dni pred iztekom roka, ki je določen za prejem ponudb.

K 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. in 38. členu

Navedene določbe opredeljujejo vrste obvestil, njihovo vsebino in način sporočanja teh obvestil oziroma njihovo objavo. Z namenom zagotavljanja učinkovite konkurence je treba koncesije nad določeno vrednostjo oglaševati tudi v Uradnem listu Evropske unije, kjer je povpraševanje koncedenta dostopno tudi gospodarskim subjektom iz drugih držav članic Evropske unije. Za lažje spremljanje objav o koncesijah so bili oblikovani standardni obrazci za objave. Urad za publikacije Evropske unije zagotavlja brezplačen prevod ključnih informacij iz objav v vse jezike Evropske unije.

Koncedenti morajo obvestila glede koncesij poslati v elektronski obliki. Obvestila se pošljejo v objavo portalu javnih naročil, pri čemer morajo koncedenti v obvestilu označiti, ali naj se obvestilo objavi tudi v Uradnem listu Evropske unije. Za nadaljnje posredovanje obvestila v objavo Uradu za publikacije Evropske unije je zadolžen upravljavec portala javnih naročil. Kadar se obvestilo objavi v Uradnem listu Evropske unije, ga je treba najprej poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije in šele nato objaviti na portalu javnih naročil. Stroškov objav ne nosi koncedent, ampak jih v primeru objav na portalu za javna naročila nosi proračun Republike Slovenije, v primeru objav v Uradnem listu Evropske unije pa proračun Evropske unije.

Zakon opredeljuje tudi namen posamezne vrste obvestila.

K 39. členu

Ta člen ureja vsebino koncesijske dokumentacije ter obveznost njene objave na portalu javnih naročil ali prek njega. V skladu s tem členom se kot del koncesijske štejejo tudi informacije, ki niso izrecno vključene v dokumentacijo, vendar jih koncedent posreduje gospodarskim subjektom, običajno z namenom razjasnitve določene navedbe v dokumentaciji. Zakon in portal javnih naročil namreč omogočata, da gospodarski subjekti pred iztekom roka za prejem ponudb, na portalu javnih naročil, ali prek njega, postavljajo vprašanja. Pri tem vsakega odgovora glede na njegovo vsebino ne gre šteti za dopolnitev ali spremembo dokumentacije. V zvezi z vprašanjem, ali je koncedent z odgovorom spremenil ali dopolnil dokumentacijo, je potrebno individualno presojeti vsak posamezni odgovor, podan s strani koncedenta. Koncesijske dokumentacije po roku za prejem ponudb ni več mogoče spreminjati ali dopolnjevati.

K 40. členu

Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo koncedenti, morajo omogočati odprtost koncesij konkurenci. Tehnične specifikacije morajo biti sestavljene v smislu funkcionalnega delovanja in zahtev. Če se navaja sklicevanje na evropski standard ali pa, če slednjega ni, na nacionalni standard, morajo koncedenti obravnavati tudi ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih rešitvah.

K 41. členu

Določen je minimalni rok za prejem ponudb, da se gospodarskim subjektom s celotnega notranjega trga omogoči neoviran dostop. V ta namen morajo koncedenti pri določanju rokov za prejem ponudb upoštevati zlasti kompleksnost koncesije in čas, potreben za pripravo ponudbe, tudi če to pomeni, da bo rok za prejem ponudb zato daljši od minimalnega roka iz tega zakona. Zaradi potrebe po zagotovitvi, da imajo vsi gospodarski subjekti dovolj časa za pripravo ponudb, utegne priti do potrebe

po podaljšanju prvotno določenega roka, zlasti v primeru bistvenih sprememb koncesijske dokumentacije. Bistvene spremembe dokumentacije je potrebno razumeti kot celovite spremembe, zlasti spremembe tehničnih specifikacij. V tem primeru je potrebno upoštevati, da bi nekateri gospodarski subjekti potrebovali več časa za ustrezno obravnavo in odziv. Vendar pa take spremembe ne bi smele biti tako velike, da bi omogočile sodelovanje ali pritegnili k sodelovanju druge gospodarske subjekte, ki prvotno niso sodelovali v postopku podelitve koncesije. To bi se zgodilo zlasti v primeru, če bi se zaradi teh sprememb koncesija bistveno razlikovala od prvotno zasnovane oblike v koncesijski dokumentaciji.

K 42. členu

S tem členom se opredeljujejo razlogi za izključitev gospodarskih subjektov. Nekateri med njimi so opredeljeni kot obvezni, drugi so izbirni. V določenih naštetih primerih lahko zaradi narave teh razlogov, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti in niso vključeni v koncesijsko dokumentacijo, koncedent gospodarski subjekt izključi kadar koli, če ugotovi, da ti razlogi obstajajo. Razlogi za izključitev so opredeljeni na enak način kot so urejeni v Zakonu o javnem naročanju (ZJN-3), saj gre za vsebinsko enake postopke izbire koncesionarja.

K 43. členu

Ta člen opredeljuje pogoje za sodelovanje gospodarskih subjektov v postopku podelitve koncesije. Nanašajo se na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, njihov ekonomski in finančni položaj ter na tehnično in strokovno sposobnost. So fakultativni, kar pomeni, da jih koncedent izbere in določi v konkretnem primeru, če je to glede na predvideno vrsto koncesije potrebno.

Izpolnjevanje minimalnih pogojev za priznanje sposobnosti mora biti povezano in sorazmerno s predmetom koncesije oziroma z izvajanjem le-te, kar izhaja že iz samega načela enake obravnave.

Prestroge zahteve glede ekonomske in finančne zmogljivosti pogosto pomenijo neutemeljeno oviro za vključitev malih in srednjih podjetij, zato mora koncedent tudi pri tej kategoriji pogojev izbrati le tiste zahteve, s katerimi se zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvajanje koncesije.

Za preverjanje tehnične in strokovne sposobnosti lahko koncedent od ponudnikov zahteva, da predložijo tista dokazila, ki bodo koncedenta prepričala o njihovi sposobnosti. Tehnična in strokovna oziroma kadrovska sposobnost se vežeta na potrebne človeške vire in tehnične vire ter na izkušnje za izvajanje koncesije. Gospodarski subjekti izkušnje izkažejo z ustreznimi referencami.

K 44. členu

V tem členu so določena pravila glede zahtevanja in predložitve dokazil v postopku podeljevanja koncesij. Kadar ponudnik, ki je glede na merila predložil najugodnejšo ponudbo, poda izjave glede izpolnjevanja posameznih pogojev, mora koncedent pred sprejemom odločitve o podelitvi koncesije, te izjave preveriti.

K 45. členu

Določba tega člena določa, da lahko glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, ter pogojev v zvezi s tehnično in strokovno usposobljenostjo, gospodarski subjekt po potrebi za posamezno koncesijo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Koncedent mora za te subjekte preveriti, ali izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje, oziroma ali zanje obstajajo razlogi za izključitev. Kadar se gospodarski subjekt v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem sklicuje na zmogljivosti drugih subjektov, lahko koncedent zahteva, da so vsi subjekti solidarno odgovorni za izvajanje koncesije.

K 46. členu

Koncedenti morajo ponudbe oceniti na podlagi enega ali več meril. Merila morajo biti vedno skladna z načeli tega zakona. Vsi gospodarski subjekti morajo biti vnaprej seznanjeni z merili, ki morajo biti povezana s predmetom koncesije, koncedentu pa ne smejo zagotavljati neomejene svobodne izbire.

Merila morajo dopuščati učinkovito konkurenco ter vključevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Merila lahko med drugim vključujejo okoljska ali socialna merila.

Koncedenti morajo navesti merila v padajočem zaporedju glede na pomembnost, da bi zagotovili enako obravnavo ponudnikov, s tem jim omogočijo seznanitev z vsemi elementi, ki jih morajo upoštevati pri pripravi ponudbe.

Če koncedent prejme ponudbo, v kateri je predlagana inovativna rešitev z izjemno funkcionalno učinkovitostjo, ki je skrben koncedent ni mogel predvideti, lahko koncedent izjemoma spremeni vrstni red meril in tako upošteva nove možnosti, ki jih ponuja ta inovativna rešitev, pod pogojem, da takšna sprememba zagotavlja enako obravnavo vseh dejanskih ali morebitnih ponudnikov z objavo novega obvestila o koncesiji.

K 47. členu

Če se koncedent odloči, da se bo v postopku podelitve koncesije pogajal, mora to navesti v obvestilu o koncesiji. Med pogajanjem pa se predmet koncesije, merila in pogoji za sodelovanje ne smeje spreminjati.

K 48. členu

Člen določa, da koncedent v roku pet dni po končanem preverjanju in ocenjevanju ponudb obvesti vsakega ponudnika o sprejetih odločitvah v zvezi z izbiro koncesionarja in podelitvijo koncesije. Določen je rok za sprejem odločitve in obvezna vsebina odločbe.

S tem členom se daje tudi možnost, da koncedent po sprejemu odločitve o podelitvi koncesije to odločitev na lastno pobudo, lahko pa tudi na podlagi zahtevka, ki ga posredujejo neizbrani ponudniki, spremeni, na primer če po sprejemu odločitve ugotovi, da je pri preverjanju najugodnejše ponudbe spregledal določeno dejstvo ali ga napačno razumel ter posledično sprejel napačno odločitev. Z uvedbo možnosti spremembe koncedentove odločitve, se zagotavlja odpravljanje napak na zgodnji stopni, na ta način pa tudi racionalizacija postopka podelitve koncesije. Hkrati se za koncedenta znižujejo tudi stroški pravnega varstva. Kadar koncedent z novo odločitvijo nadomesti prejšnjo, tečejo roki za uveljavitev pravnega varstva od objave nove odločitve. V primeru, ko koncedent spremeni svojo odločitev, začne teči rok za uveljavitev pravnega varstva od dneva vročitve nove odločitve.

Ta člen določa tudi, da se za vročanje uporabljajo pravila zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

K 49. členu

Ta člen določa obveznost koncedenta, da upošteva obdobje mirovanja, torej da pred potekom roka za vložitev zahtevka za pravno varstvo ne sklene koncesijske pogodbe.

K 50. členu

Pravno varstvo je zagotovljeno pri Upravnem sodišču.

K 51. členu

Ta člen določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe. Ti pogoji so trije in sicer da organ javne oblasti obvladuje gospodarski subjekt podobno kot svoje službe, da gospodarski subjekt najmanj 80 % svoje dejavnosti izvaja za organe javne oblasti ali za osebe, ki ji ti organi obvladujejo, in da v kapitalski strukturi gospodarskega subjekta ni udeležen zasebni kapital, razen v višini, ki ne vpliva na upravljanje izvajalca in je zahtevana z zakonom. Zakon torej ne določa nobene pravno organizacijske oblike (kot npr. javno podjetje), ki bi bila izključno namenjena za izvajanje koncesije na podlagi neposredno sklenjene koncesijske pogodbe. To pomeni, da lahko koncesijo pridobi gospodarski subjekt ne glede na svojo pravno organizacijsko obliko, če izpolnjuje pogoje iz tega člena tega zakona.

K 52. členu

Ta člen podrobneje ureja prvi pogoj za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe, to je obvladovanje gospodarskega subjekta podobno kot lastno službo in sicer tako, da organ javne oblasti odločilno vpliva na njegove strateške cilje in najbolj pomembne odločitve. Šteje se, da odločilno vpliva na te cilje in odločitve, če ima v najvišjem organu upravljanja gospodarskega subjekta večino glasov. Poleg tega izvaja svoj vpliv tudi preko dajanja soglasja k statutu in statusnim spremembam gospodarskega subjekta, k imenovanju njegovega poslovodnega organa in k njegovim naložbam v druge pravne osebe.

K 53. členu

Ta člen podrobneje opredeljuje drugi pogoj za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe. Podrobneje se ureja način določitve 80 % dejavnosti, ki jo mora gospodarski subjekt opraviti za organ javne oblasti. Ta odstotek se izračuna tako, da se upošteva skupni povprečni promet ali drugo ustrezno merilo, povezano z dejavnostjo predmeta koncesije, v zadnjih treh letih pred neposredno sklenitvijo koncesijske pogodbe.

Drugi odstavek člena ureja primer, ko posamezen gospodarski subjekt, s katerim se neposredno sklepa koncesijska pogodba, v zadnjih treh letih še ni izvajal dejavnosti, ki je predmet koncesije, ali za izračun ni na voljo ustreznih podatkov. V tem primeru zadostuje, da takšen gospodarski subjekt v svojem poslovnem načrtu ali na drug pravno in dejansko primerljiv način izkaže, da je izračun odstotka dejavnosti verjeten.

K 54. člen

Ta člen podrobneje opredeljuje tretji pogoj za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe, pri čemer glede višine zasebnega kapitala, ki pomeni neobvladujočo in nezaviralno udeležbo, napotuje na pravila, ki urejajo gospodarske družbe.

K 55. členu

Ta člen zagotavlja racionalnost na področju izvajanja nalog iz pristojnosti organov javne oblasti, glede na to, da predvsem na lokalni ravni območje izvajanja teh nalog večkrat presega teritorialne okvire posameznih samoupravnih lokalnih skupnosti. V tem primeru lahko organi javne oblasti, ki so vključeni v to območje podelijo skupnemu izvajalcu teh nalog. Ti primeri bodo v pretežni meri uporabni pri izvajanju obveznih gospodarskih javnih služb. Ta izvajalec mora izpolnjevati pogoje za neposredno sklenitev koncesijske pogodbe, pri čemer se pri pogoju obsega dejavnosti dejavnost skupnega izvajalca sešteva in ta seštevka mora predstavljati najmanj 80 % njegove dejavnosti za vse organe javne oblasti, ki so vključeni v to razmerje.

K 56. členu

Ta člen ureja upravljanje skupnega izvajalca in sicer tako, da vsi udeleženi organi javne oblasti sklenejo pogodbo, s katero uredijo medsebojna razmerja glede tega upravljanja. Z njo se lahko dogovorijo, da bodo pristojnosti iz obvladovanja skupnega izvajalca izvajali vsi skupaj, ali po njihovem pooblastilu samo nekateri izmed njih ali celo en sam organ javne oblasti. Glede samega izvajanja koncesije pa vsak od udeleženi organov javne oblasti neposredno sklene svojo koncesijsko pogodbo, pri čemer vsaka od teh pogodb živi svoje samostojno pravno življenje. To pomeni, da lahko vsaka od teh pogodb npr. preneha zaradi odvzema koncesije, pri čemer njeno prenehanje v ničemer ne vpliva na veljavnost drugih pogodb. Posledice takšnega izstopa oziroma prenehanja posamezne koncesijske pogodbe pa organi javne oblasti uredijo v pogodbi o medsebojnih razmerjih glede upravljanja skupnega izvajalca.

K 57. členu

Na podlagi sklenitve koncesijske pogodbe nastane koncesijsko razmerje, ki je razmerje med organom javne oblasti in koncesionarjem glede izvajanja koncesije za gradnje ali koncesije za storitve in pri katerem je na strani koncesionarja celotno ali večinsko tveganje izvedbe gradnje oziroma izvajanja storitev in tveganje povpraševanja. Po tem se koncesijsko razmerje razlikuje od vseh drugih razmerij,

predvsem pa od javno naročniškega.

V nadaljevanju ta člen podrobneje opredeljuje pojma operativno tveganje in tveganje povpraševanja. Operativno tveganje zajema kakršno koli tveganje, ki izvira iz izvajanja nalog podeljenih s koncesijo, vključno z odgovornostjo za škodo, ki nastane z izvajanjem teh nalog. Poleg tega to tveganje zajema tudi tveganje spremembe pravnega režima tako, da se naloge organa javne oblasti ne izvajajo več s koncesijo. Pri tem se šteje, da je operativno tveganje preneseno na koncesionarja, če mu ni zagotovljena povrnitev naložb in stroškov, ki izvirajo iz izvajanja koncesije. Na drugi strani pa tveganje povpraševanja pomeni, da je koncesionar v celoti podvržen tržni nepredvidljivosti izvajanja te dejavnosti.

K 58. členu

Ta člen določa obličnost koncesijske pogodbe ter posledice, če ni bila sklenjena v določenem roku in razloge za njeno ničnost. Koncesijska pogodba in njene spremembe se tako sklenejo v pisni obliki. Če koncesijska pogodba ni bila sklenjena v roku, določenem v odločitvi o izbiri koncesionarja in podelitvi koncesije, se šteje, da koncesijsko razmerje ni nastalo. V tem primeru lahko koncedent brez ponovljenega konkurenčnega postopka sklene pogodbo s ponudnikom, ki je v konkurenčnem postopku za izbiro koncesionarja zasedel drugo mesto.

Končno je koncesijska pogodba nična, če ni bila sklenjena v pisni obliki, če ni bila sklenjena na način določen v tem zakonu in če je bila sklenjena z drugo osebo kot tiste, ki je bila izbrana v konkurenčnem postopku.

K 59. členu

Ta člen ureja razmerja med koncesijsko pogodbo in koncesijskim aktom v primeru njunega neskladja. Če gre za bistvena neskladja, je pogodba neveljavna. Če pa gre samo za manjša ali nebistvena neskladja, potem se za ta vprašanja neposredno uporablja koncesijski akt.

K 60. členu

Ta člen ureja vsebino koncesijske pogodbe. Pogodba je sicer odprte vrste, vendar zakon navaja njene obvezne elemente.

K 61. členu

Ta člen določa splošne obveznosti koncesionarja in koncedenta. Tako mora prvi izvajati koncesijo v skladu z zakonom, drugimi predpisi, koncesijskim aktom in koncesijsko pogodbo s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika, koncedent pa mora izpolnjevati svoje obveznosti do koncesionarja v rokih in na način, kot je določen v koncesijski pogodbi.

K 62. členu

Ta člen ureja izvajanje koncesijske pogodbe v posebnih okoliščinah. Tako mora koncesionar izvajati koncesijsko pogodbo tudi v primeru višje sile, izrednih razmer ali spremenjenih okoliščin. Na sistemski ravni ni mogoče predpisati skupnih načinov izvajanja gospodarskih javnih služb v teh okoliščinah, zato je urejanje tega vprašanja prepuščeno koncesijskim pogodbam.

K 63. členu

Koncesionar lahko del koncesije izvaja s podizvajalci, če je tako določeno v koncesijskem aktu ali v koncesijski dokumentaciji v skladu s pravili za podelitev koncesije. V tem primeru mora v svoji ponudbi navesti dele koncesije, ki jih bo izvajal s podizvajalci ter podizvajalce, ki bodo te dele izvajali. Podizvajalci morajo izpolnjevati vse splošne pogoje za pridobitev koncesije, kot so npr. izključitveni razlogi ter vse posebne pogoje, ki se nanašajo na tisti del koncesije, ki ga izvajajo. Te pogoje morajo izpolnjevati ves čas trajanja koncesije. V primeru, da kateri od podizvajalcev ne izpolnjuje ali preneha izpolnjevati te pogoje, lahko koncedent zahteva od koncesionarja, da ga zamenja.

Koncesionar odgovarja za delo svojih podizvajalcev. To pomeni, da so vsa razmerja med

koncedentom in koncesionarjem glede odgovornosti za izvajanje koncesije nespremenjena, saj koncesionar v celoti odgovarja tudi za izvajanje tistih delov koncesije, ki jih izvajajo podizvajalci.

Pomembno je tudi, da je koncesionar dolžan spoštovati odločitev koncedenta glede zavrnitve podizvajalca, pri čemer se nespoštovanje odločitve razume kot grobo kršitev koncesionarjevih obveznosti, ki izhajajo iz predpisov in koncesijske pogodbe, kar je razlog za odpoved koncesijske pogodbe.

K 64. členu

Pri koncesijskih pogodbah gre običajno za dolgoročne in kompleksne tehnične in finančne dogovore, med veljavnostjo katerih se razmere spreminjajo. Načeloma je treba zaradi spremenjene koncesije med njenim izvajanjem izvesti nov postopek za podelitev koncesije, pri čemer je treba upoštevati sodno prakso Sodišča Evropske unije. Nov postopek podelitve koncesije se zahteva v primeru bistvenih sprememb prvotne koncesijske pogodbe, zlasti glede obsega in vsebine vzajemnih pravic ter obveznosti pogodbenih strank. Take spremembe kažejo, da se nameravajo pogodbene stranke ponovno pogajati o ključnih določitih ali pogojih te koncesije. To velja zlasti, če bi spremenjeni pogoji, v primeru da bi veljali že za prvotni postopek, vplivali na rezultat postopka.

Spremembe koncesijske pogodbe, zaradi katerih se spremeni vrednost pogodbe do določene vrednosti, so možne, ne da bi bilo zaradi tega treba izvesti nov postopek za podelitev koncesije. Zato in zaradi pravne varnosti so torej določene mejne vrednosti, pod katerimi nov postopek podelitve ni potreben. Kumulativna pogoja sta, da vrednost spremembe ni višja od mejne vrednosti za objavo v Uradnem listu Evropske unije in ne presega 10 % vrednosti prvotne koncesije. Sprememba tudi ne sme spremeniti splošne narave koncesije.

Spremembe koncesijske pogodbe nad temi mejnimi vrednostmi so možne, ne da bi bilo zaradi tega treba izvesti nov postopek za podelitev koncesije, če so takšne spremembe v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

Ker so koncedenti lahko soočeni z zunanjimi okoliščinami, ki jih ob podelitvi koncesije niso mogli predvideti, zlasti ko se izvajanje koncesije nanaša na daljše obdobje. V takih primerih je potrebna določena prožnost, da je mogoče koncesijo prilagoditi tem okoliščinam brez novega postopka podelitve. Pojem nepredvidljivih okoliščin se nanaša na okoliščine, ki jih ni bilo mogoče napovedati, čeprav je koncedent skrbno izvedel prvotno podelitev ter pri tem upošteval razpoložljiva sredstva, vrsto in značilnosti posamezne koncesije in dobro prakso na tem področju. Vendar to ne velja v primerih, ko se zaradi spremembe spremeni splošna narava koncesije, na primer če se gradnje, ki jih je treba izvesti, ali storitve, ki jih je treba opraviti, nadomestijo z drugimi ali če se bistveno spremeni vrsta koncesije, saj je v takem primeru mogoče predpostaviti vpliv na rezultat. Pri koncesijah, podeljenih za izvajanje dejavnosti, ki niso na seznamu iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, povečanje vrednosti, ki ne zahteva novega postopka podeljevanja, ne sme presegati 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj in te spremembe ne smejo biti namenjene obidu določb tega zakona.

V skladu z načelom enake obravnave in transparentnosti se koncesionar ne sme nadomestiti z drugim gospodarskim subjektom brez ponovnega odprtja konkurenci. Pri koncesionarju, ki izvaja koncesijo, pa lahko, zlasti če je bila koncesija podeljena skupini gospodarskih subjektov, med izvajanjem koncesije pride do nekaterih sprememb, kot so notranja reorganizacija, prevzemi, združitve ali pripojitve in je novi koncesionar pravni naslednik prvotnega koncesionarja.

Koncesionarjem je omogočeno, da predvidijo spremembe koncesijske pogodbe v koncesijski dokumentaciji in prvotni koncesijski pogodbi, pri čemer morajo jasno, natančno in nedvoumno navesti pogoje, obseg in vrsto možnih sprememb ali opcij, kot na primer indeksacijo cen. Zgolj jasne določbe omogočajo v naprej predvideno spremembo koncesijske pogodbe, potrebno zaradi tehničnih težav, ki se lahko pojavijo v povezavi z obratovanjem ali vzdrževanjem v času izvajanja koncesije.

Koncedenti se lahko soočijo z razmerami, ki zahtevajo dodatne gradnje ali storitve. V takih primerih je upravičena sprememba prvotne koncesijske pogodbe brez novega postopka za podelitev koncesije, če so za ta primer izpolnjeni pogoji iz tega člena zakona.

K 65. členu

Ta člen ureja načine prenehanja koncesijske pogodbe. Tako koncesijska pogodba preneha s potekom časa, prenehanjem koncesionarja, z uvedbo stečaja nad koncesionarjem, s spremembo pravnega režima, z razvezo pogodbe, z odpovedjo koncesijske pogodbe ali z odvzemom koncesije. Če koncesijska pogodba preneha zaradi uvedbe stečaja nad koncesionarjem ali zaradi odvzema koncesije, mora koncesionar nadaljevati z izvajanjem koncesije, dokler koncedent ne sklene koncesijske pogodbe z novim koncesionarjem, ali ne zagotovi drugega načina izvajanja svojih nalog, vendar lahko ta obveznost za koncesionarja traja največ eno leto.

K 66. členu

Ta člen ureja prvega od razlogov za prenehanje koncesijske pogodbe. Tako pogodba preneha s potekom časa, za katerega je bila sklenjena. Glede na to, da koncesijske pogodbe ni mogoče skleniti za nedoločen čas, iz tega razloga preneha vsaka koncesijska pogodba, če ni prenehala že prej iz kakšnega drugega razloga.

K 67. členu

Ta člen ureja prenehanje koncesijske pogodbe zaradi prenehanja koncesionarja. Koncesijska pogodba načeloma preneha zaradi prenehanja koncesionarja, vendar pa ne preneha, če je koncesionar prenehal zaradi pripojitve, združitve ali druge statusne spremembe in je objektivno možno nadaljevati izvajanje koncesijske pogodbe z novim pravnim subjektom.

K 68. členu

Ta člen ureja prenehanje koncesijske pogodbe zaradi stečaja nad koncesionarjem. Tako koncesijska pogodba preneha z dnem uvedbe stečajnega postopka, pri čemer pa lahko koncedent zahteva od koncesionarja, da v skladu z drugim odstavkom 65. člena tega zakona nadaljuje z izvajanjem gospodarske javne službe. V tem primeru sredstva, ki jih koncedent zagotovi koncesionarju za ta namen, niso predmet stečajnega postopka.

K 69. členu

Koncesijska pogodba preneha tudi v primeru, ko se pravni režim spremeni tako, da se naloge organa javne oblasti ne izvajajo več s koncesijo. Koncesijska razmerja so praviloma dolgotrajna razmerja, zato se lahko v tem času okoliščine spremenijo tako, da izvajanje nalog organa javne oblasti s koncesijo ni več smiselno oziroma dovoljeno. V tem primeru ni več pogojev za nadaljevanje izvajanja koncesijske pogodbe. Kljub temu pa lahko obstaja potreba po nadaljevanju izvajanja teh nalog v okviru novega pravnega režima. V tem primeru lahko koncesionar nadaljuje z izvajanjem te dejavnosti na podlagi pogodbe s koncedentom, ki pa ni koncesijska pogodba. Člen je pomemben tudi zaradi pojasnila glede posledic, povezanih s koncesionarjevim prevzemanjem operativnega tveganja.

K 70. členu

Ta člen ureja prenehanje koncesijske pogodbe z njeno razvezo. Pogodbeni stranki namreč lahko sporazumno ugotovita, da iz različnih razlogov ni več smiselno nadaljevati s koncesijskim razmerjem, zato razvežeta koncesijsko pogodbo. Pogodba se razveže s pisnim sporazumom, s katerim pogodbeni stranki uredita medsebojna razmerja, ki so nastala z razvezo koncesijske pogodbe.

K 71. členu

S tem členom se opredeljujejo posebne okoliščine, zaradi katerih lahko koncedent, potem, ko je že sklenil koncesijsko pogodbo, to je v času njenega izvajanja, od pogodbe odstopi. Včasih so koncedenti soočeni z razmerami, zaradi katerih morajo predčasno odpovedati koncesijsko pogodbo, da bi izpolnili obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije na področju koncesij. Zato se s tem členom koncedentom omogoča, da pod pogoji, določenimi v tem členu, odpovejo koncesijsko pogodbo med njeno veljavnostjo.

K 72. členu

Ta člen določa, da koncesijska pogodba preneha zaradi odvzema koncesije.

K 73. členu

S tem členom se določa obveznost spremljanja uporabe pravil o podeljevanju koncesij. V primeru ugotovljenih kršitev, navedenih v tem členu, mora organ, pristojen za koncesije, o tem obvestiti pristojne nadzorne organe v Sloveniji. Na zahtevo Evropske komisije, ji mora organ posredovati poročilo o spremljanju uporabe pravil za podeljevanje koncesij.

Statistični urad RS mora preverjati in zagotoviti pravilnost statistične obravnave koncesionarjev glede na določila ESA 2010 in Priročnika o izračunavanju primanjkljaja in dolga sektorja država (MGDD), zato potrebuje dostop do podatkov iz evidence koncesijskih pogodb. Za ta namen se vzpostavlja evidenca koncesijskih pogodb pri ministrstvu, pristojnem za koncesije.

K 74. členu

S tem členom se Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna določa kot prekrškovni organ za nadzor nad izvajanjem tega zakona. Hkrati se koncedente zavezuje k dajanju dokumentacije Uradu Republike Slovenije za nadzor proračuna, če jo ta potrebuje zaradi ugotavljanja pogojev za začetek postopka o prekršku ali zbiranja dodatnih dokazov o morebitnem prekršku.

K 75. členu

S tem členom se določajo prekrški za koncedenta in sankcije za prekrške.

K 76. členu

Prva prehodna določba nalaga organom javne oblasti in koncesionarjem, ki izvajajo koncesije na podlagi neposredno podeljene posebne ali izključne pravice, obveznost sklenitve koncesijske pogodbe v roku enega leta od uveljavitve tega zakona. V nasprotnem primeru neposredno podeljene posebne ali izključne pravice ugasnejo.

K 77. členu

Člen ureja veljavnost koncesijskih pogodb, sklenjenih do uveljavitve tega zakona. Vse te koncesijske pogodbe ostanejo v veljavi.

K 78. členu

Ta člen ureja vprašanje postopkov podelitve koncesij, ki so že v teku. Tako se postopki, pri katerih je bil že objavljen javni razpis, nadaljujejo po prejšnjih predpisih, medtem ko se drugi začetni postopki nadaljujejo ali začnejo znova po določbah tega zakona.

K 79. členu

Ta člen nalaga dolžnost javnemu zavodu Uradni list RS, da v sodelovanju s pristojnim Ministrstvom uskladi vsebino obvestil iz drugega odstavka 31. člena predlaganega zakona in na portalu javnih naročil zagotovi objavo teh obvestil z dnem uveljavitve tega zakona najpozneje v 60-tih dneh po njegovi uveljavitvi.

K 80. členu

Ta člen ureja veljavnost prejšnjih predpisov, pri čemer se razveljavlja določbe členov ZGJS, ki urejajo postopek pridobivanja koncesionarjev. Določa tudi, da se ti členi uporabljajo za dokončanje postopkov iz 78. člena tega zakona.

K 81. členu

Ta določba določa *vacatio legis* tega zakona, pri katerem ni potrebe, da bi bil čas uveljavitve zakona

daljši ali krajši od 15 dni.